

Karawankenbote

Verlag und Schriftleitung: Klagenfurt, Bismarckring 13, Postfach 115 / Bezugspreis (im voraus zahlbar) monatlich RM 1.— frei Haus (einschließlich RM 0.20 Zustellgebühr)
Abbestellungen der Zeitung für den nachfolgenden Monat werden nur schriftlich und nur bis 25. des laufenden Monats angenommen

Nr. 87.

Krainburg, den 3. November 1943.

3. Jahrgang.

V oktobru uničenih 2795 oklopnjakov in 1442 letal

Še nadalje silni boji v južnem delu vzhodne fronte — V oktobru potopljenih 301.700 brt, ena križarka in 11 rušilcev

Das Oberkommando der Wehrmacht je dne 1. novembra objavilo:

Južno od spodnjega Dnjepra so v teku silni boji z deli brzih sovražnih skupin, ki so predrli. S smelimi sunki gibljivih nemških bojnih odredov v boke so Sovjeti utrpeli tam občutne zgube.

V bitki v loku Dnjepra naš nasprotni napad še nadalje dobro napreduje. Močni sovražnikovi sunki jugozapadno od Dnjepropetrovska in jugovzhodno od Kremenčuga so se zrušili v obrambnem ognju.

Sredi vzhodne fronte se je bojno delovanje omejevalo na krajevne napade Sovjetov v odsekih dosežanih težišč; zavrnili smo jih, deloma s protisunkom.

Od fronte od Ilmenskega jezera do zapadno od Leningrada poročajo le o živahnem delovanju obojestranskih udarnih čet.

Meseca oktobra smo na vzhodni fronti uničili sovražniku 2795 oklopnjakov in 1442 letal.

V Južni Italiji so se naše čete ubranile močnih britansko-severnoameriških prodornih napadov na obeh straneh Volturna. Zasedle so sedaj nekoliko proti severozapadu ležeče višinske položaje med italijansko zapadno obalo in gorovjem Mateze. Vtem ko

je sovražnik v odseku Volturna takoj pritisnil za nami, je le oklevaje sledil našim premikanjem dalje proti zapadu.

Posamezna britanska letala so podnevi priletela nad zasedena zapadna ozemlja in v pretekli noči nad Severno Nemčijo ter odvrgele razstreseno bombe. Štiri sovražna letala smo sestrelili.

Zračno orožje je v noči na 1. november znova napadlo posamezne cilje v londonem prostoru.

V boju proti britansko-severnoameriškim pomorskim zvezam sta vojna mornarica in zračno orožje potopili v mesecu oktobru 52

trgovskih ladij s 301.700 brt. 18 sovražnih trgovskih ladij z nad 100.000 brt je bilo tako težko poškodovanih, da se lahko večina teh ladij smatra za zgubljeno. Nadalje je bilo poškodovanih 27 trgovskih ladij z okrog 170.000 brt.

V boju proti sovražnim ladijskim bojnim silam sta vojna mornarica in zračno orožje uničili eno križarko, enajst rušilcev, dve stražni ladji in štiri brze čolne. Pet križark, sedem rušilcev in številne druge ladijske enote so bile tako težko poškodovane, da se lahko smatra tudi en del teh ladij za uničenega.

Führer poziva Ivorno mladino

„Utrdite s svojim delom na kraju dela priznanje zvestobe našim vojakom!“

Führerhauptquartier, 2. novembra. O priliki državnega tekmovanja poklicev nemške mladine, ki se izvrši 15 januarja 1944, vprvič v vojni, je izdal Führer sledeči poziv:

»Tvorina nemška mladina! Naš vzor je junaštvo nemških vojakov in dolžni smo, da smo vredni tega junaštva z vojno zaposlitvijo v domovini. K vojni zaposlitvi spada delo v poklicu. Če v mirni dobi je bilo poklicno tekmovanje za tvorno nem-

ško mladino izraz njene volje do dela.

Danes vas pozivam ponovno k državnemu tekmovanju poklicev. Utrdite s svojim delom na kraju dela priznanje zvestobe našim vojakom. Na fronti se borijo najhrabrejši, boj v poklicu naj nam pokaže najbolj sposobne in jih privede v vodstvo z izobrazitvijo in podpiranjem nadarjenih. Vaša služba v državnem tekmovanju poklicev naj bo dokaz za nezlomljivo vero v zmago.

podpisal: Adolf Hitler.«

Za dan brambnega usposobljenja je nastopil Führer v imenu fronte poziv Hitler-Jugend, da naj smatra v najtežjem usodnem boju tudi še nadalje svojo največjo nalogo v tem, da pridobi bojujoči se četi najboljše vojaški podrast. Danes poziva Führer nemško mladino k prostovoljnemu poklicnemu tekmovanju na kraju dela. Vojaško usposobljenje v domovini in največje izpolnjevanje dolžnosti v poklicu, postavlja Führer ponovno kot najvažnejši nalogi mladinske vzgoje v vojni.

Predvojaško usposobljenje in povečanje storitev na kraju dela tvorita središče vojne zaposlitve Hitler-Jugenda. V nacional-socialistični mladinski organizaciji izvršena vzgoja utrjuje v milijonih mladeničev in deklet poklicno prizadevnost in veselje do dela. Po volji Führerja naj tekmuje ta mladina v poklicnem tekmovanju z orožnimi čini nemških vojakov. Poziv Adolfa Hitlerja za prostovoljno udeležbo pri vojnem poklicnem tekmovanju bo našel pri mladini odprta in ponosna srca. Mladina ljubi tekmovanje in kot element nove vzgoje to izraz njene volje do storitev.

Že pred vojno je bilo državno poklicno tekmovanje simbol nacionalsocialistične mladine. V petem letu našega boja za svobodo bo vojno poklicno tekmovanje dokazalo, da uresniči na svojih krajih dela nemška mladina v svoji skupnosti vidno razvrstitev po činu najbolj sposobnih

Wallace prerokuje 10 milijonov brezposelnih

Strah pred gospodarskimi krizami — Porazno izkoriščanje napačne spekulacije

Stockholm, 2. novembra. Severnoameriški podpredsednik Wallace, čegar položaj do Roosevelta naključno začasni zopetni spravi še ni popolnoma jasen, zlasti odkar ne more več računati s tem, da se bo pri volitvah v prihodnjem letu vrnil na svoje mesto. Zbuja zopet enkrat pozornost z neko krivo-versko opazko. Že nekaj časa sem si privoščil večkrat veselje, da se izjavlja o nerodnih dejstvih v obliki, ki ne povzroča pravega dopadenja pri Rooseveltovih pristaših. Ravnokar je izjavil v nekem govoru v Clevelandu, da bo po vojni več kot 10 milijonov ameriških delavcev brez dela, če Zedinjene države ne bodo mogle za civilno potrošnjo proizvajati za 40 odstotkov več blaga kot pred vojno. Iz-

javil je nadalje, da bo treba več spretnosti za to, da se prepriči brezposelnost, kakor za zmago nad Nemčijo.

Kaj hoče Wallace s tem povedati, je popolnoma jasno: ne posreči se niti eno, kaj šele drugo. Ker niti s premočjo in brutalnimi sredstvi vodena zunanja vojna ne prinese uspeha, koliko manj se more misliti, da bodo rešeni notranji problemi Zedinjenih držav. Zlasti ne zaradi tega, ker je ravno njih predsednik Roosevelt — Wallace zagrabljuje med tema dvema sestavnima deloma Rooseveltove politike in namiguje na to — pahnil svojo državo v pustolovščino te svetovne vojne, da uide notranjim skrbem in homatijam. Wallace se kot dol-

(Nadaljevanje na 2. strani.)

Zblaznel je!

44-PK. Kdaj je še svet doživel toliko gorja kot od tedaj dalje, ko se je židom posrečilo pridobiti v enem izmed največjih narodov sveta moč v svoje roke in jo izrabljati v škodo in nesrečo neštevilnih ljudi gostoljubnega naroda in malih sosednih narodov.

Pripovedoval bom epizodo iz Estonske, iz Estonske, ki je toliko trpela pod to židovsko vlado boljševisma.

Adolf Hitler je Estonsko osvobodil iz krempljev boljševisma.

Skupaj sedimo z drugimi prostovoljci, ki so pripravljani, da se uvrstijo v zapadno obrambno fronto proti rdečemu naskoku iz Vzhoda. Deloma so se ravno vrnili iz Sovjetske zveze, kamor jih je odpeljal rdeči teror na prisilno delo. Pripovedujejo o svojih groznih doživetjih.

Hipoma skoči eden izmed njih po konci in se začne blazno smejeti. Toda ni veselo smejanje, kakor se pač lahko blazno smejimo radi prevelikega veselja — to je zlobno smejanje, vreščavo in trpko. Estonska! zarjove in se neprenehoma smeji! Elmar skoči pokonci in ga hoče pomiriti. Pa ga ni mogoče pomiriti. Naenkrat preneha, plane k vratom, iztegne roko in zavpije: sedaj pride! — Elmar mu prigovarja, naj miruje. Hoče ga pomiriti. Toda tedaj začne blaznež otepati z rokami. Divje otepa okrog sebe. Zagrabljuje stol. Nato ga odpeljejo.

Elmar je ves bled. Vsi smo presunjeni. Kdo je bil to? vprašam.

To je cerkvenik iz Anseküle na otoku Öselu. Njegovo ženo so mu ubili. Ali ne poznate te zgodbe! Tako dolgo se je držal. Ovadba, prisilno delo, legar, smrtna obsodba — vse, vse to je preстал radi svoje močne volje. Sedaj ga je vendar premagalo. Sedaj je pri kraju. Sedaj po osvoboditvi, po srečni vrnitvi domov, po enem letu neizmernih naporov.

Od vsega začetka sem bil z njim skupaj. — Ko so leta 1939. boljševiski zasedli Estonsko, so nas zaprli in odpeljali na prisilno delo v Sibirijo. Sibirija je za svet pojem. Ni mi treba o tem ničesar nadalje pripovedovati. Nekega dneva so nas prestavili v Kazan, odtod smo korakali na Kavkaz. Bilo je 50 stopinj mraza in smo bili brez sukenj in kožuhov. Za potne stroške smo prejeli dnevno po sedem rubljev, en kg kruha pa je veljal 100 do 250 rubljev. Vlaki so bili prenapolnjeni. Sami smo morali skrbeti, kako pridemo dalje. Klatili smo se po državah. Kot mogočne žile peljejo redke železnice preko brezmejne pustinje, neizmerne, grozne dežele. Na kolodvorih polegajo, ob železniških progah se vlečejo v skupinah množice stradajočih in tlačanih, premrzlih in zavrnjenih. Usledina izmozganega velikanskega naroda, berači, postopači, tatovi, takozvani »špani« ali »urki«, špekulanti, dezertjerji, preklinjajoči jetniki, brezstrankarji, brezposelni, brezpravni. — Na postajah smo postopali in zastojni poskušali, da bi prišli dalje. Ob železniških tirih smo potovali z njimi obenem, postopači ob železniški progi.

Končno se nam je posrečilo, da smo prišli nekoliko dalje. Pod vozom. Toda tudi ta prostor je bil že zaseden. Tu je ležal nek truden popotnik in je buljil brezizrazno oči, iz katerih mu je teklo! Osupnjeni smo zaprli zopet pokrov skrivnostne, drdrajoče rakve!

Skozi vso pot nas je spremljala tovarišica smrt in nikdar je ne bom pozabil!

Tri dni smo se peljali v vozu za ranjene, potem ko smo si napravili iz svojih srajc oglavne ovoje. Osem dni smo stali v vlaku z izseljenci na sredi proge v snežnem meteu, potem ko so lokomotive odpregli in jo kratkomalo porabili drugod. Tisoč kilometrov smo se peljali skozi ozemlje, ki je bilo okuženo po legarju. Bolni in mrtvi so ležali vsepovsod ob progi, 24 dni po začetku smrtno vožnje je položila cerkvenika mrzlica 42,2 stopinj na bolniško posteljo. Kot za zmiraž sem se poslovil od njega. Toda rekel

Nezmanjšana Irdota obrambe na Vzhodu

Nasprotni napadi pri Krivojrogu napredujejo — Potopljenih 30.000 brt in en rušilec

Oberkommando der Wehrmacht je dne 31. oktobra objavilo:

Na jugovzhodni fronti so naše čete tudi včeraj stale v težkih bojih.

Med Azovskim morjem in Dnjeprom smo odbili močne sovražne napade.

V kolenu Dnjepra se je izjalovilo več sovjetskih sunkov zahodno od Zaporozja in v prostoru jugozahodno od Dnjepropetrovska.

Naši nasprotni napadi severno od Krivojroga dobro napredujejo kljub srditemu sovražnemu odporu.

V sredini vzhodne fronte je začasno popustilo sovražnikovo napadno delovanje pri Gomlu in zahodno od Smolenska. Krajevne sunke smo zavrnili. V imenovanih prostorih zlasti pa zahodno od Kričeva, so lastni nasprotni napadi pridobili nekaj važnih terenskih odsekov, ki smo jih bili izgubili v boju prejšnjih dni.

Jugozahodno od Velikijega Lukija je včeraj nekoliko oživelo bojno delovanje.

V teku zadnjih treh dni so Sovjeti zgubili na vzhodni fronti nad 400 oklopnjakov.

Zaščitna vozila vojne mornarice so v Finskem morskem zalivu napadla skupino lahkih sovjetskih pomorskih bojnih sil. Potopila so nek topniški čoln in težko poškodovala nekaj drugih vozil.

V Južni Italiji so britansko-severnoameriške sile podvezle močne, po oklopnjakih podprte napade v prostoru med obalo Tirskega morja in med Voltornom. Boji so še v polnem teku. Nek krajevni vdor severnovzhodno od Capue smo zajezili.

Na vzhodnem Sredozemskem morju so nemška bojna in strmoglavna letala napadla nek sovražni konvoj in z bombami pogodila ter znatno poškodovala eno križarko in dva rušilca. Razen tega so potopila neko prevozno ladjo s 1500 brt.

Dve majhni obrežni vozili vojne mornarice sta v Egejskem morju tekom 24 ur sestrelili štiri sovražne bombnike.

Zračno orožje je včeraj napadlo posamezne cilje v prostoru Velikega Londona.

Nemške podmornice so v boju proti so-

je: ne umrjem! Umrje človek šele tedaj, ko hoče! In kot lakoto in snežni metež je postal tudi mrzlico. V delavskem taborišču v Stalingradu smo se zopet sešli. Po 16 ur dnevno smo delali in preko dneva smo jedli samo enkrat. Vodena juha in 600 g kruha. V prostem času smo spali na golih tleh in med letalskim alarmom nismo smeli zapustiti delovnega prostora. Mesto je bilo spreminjeno v trdnjavo. Skoro na vsakem oknu je stala strojnica in na trgih so bili napravljeni bunkerji in so stali topovi. Po cestah so vozili orožje in municijo angleški in ameriški avtomobili; posebno veliko jih je bilo ameriške tvrdke Dodge.

Toda, ko se je neko noč razprostrlo nad Stalingradom rdeče morje ognja, smo ušli. Kajti stražniki so se poskrili v lijakih izstrelkov. Skozi dež bomb in izstrelkov protiletalskega topništva smo srečno prišli v črno stepe in smo tekli vso noč pod rdečim nebom, da pridemo do Nemcev; toda Nemci še niso bili tako blizu in dan je bil vroč, radi česar smo počivali v senci v nekem vrtu. Tam je bil v pripravljenosti rdeči polk oklopnjakov. Tedaj so prileteli nad nje sunkoma strmoglavci, kot roparske ptice in so jih razbili. Kot po čudežu smo bili rešeni.

Tri dni in tri noči smo tekli in nismo našli niti pota niti vasi ter nismo imeli ničesar jesti in ničesar piti. Samo pol litra vode smo imeli za skrajno rezervo. Našli smo v stepi ovco, ki je ginila od žeje. Cerkovnik ji je dal piti naše vode in ker je v življenju pač vedno tako, da se dobi več, kot se da, nas je odškodovala večkratno s svojim mlekom. Končno nas je pripeljala v bližnjo vas, kajti sledili smo ji, čeprav je šla proti jugu, namesto proti zapadu. In tu smo dobili dosti jesti in piti, ker so ljudje mislili, ko so slišali tuj jezik, da so že Nemci tu.

Nemci so se nahajali onstran reke. Mi smo že mislili, da smo na cilju. Zato smo prekorali reko in odkrito rekli, da hočemo priti k Nemcem. Toda naenkrat nas je začelo obstreljevati deset boljševiških oklopnih voz, morali smo nazaj, zaslišali so nas, odvedli iz vasi in zopet zasliševali. Končno so nas zvezali in nas položili na cesto, da nas zmečkajo oklopni vozovi. Oklopni vozovi so se začeli premikati in pričakovali smo zadnjo uro. Toda ropotanje koles in verig se le ni hotelo približati! Ti poslednji trenutki so trajali celo večnost! — Nato smo slišali streljanje. Streljalo se je iz vseh cevi in zemlja se je stresala in nebo se je treslo! Nato se je približevalo bobnenje oklopnjakov proti nam! Toda tik pred nami je nenkrat vsem umolknilo. Oklopnjaki so obstali. Bili so nemški oklopnjaki. — In bili smo rešeni! — Oh! Nihče si ne more predstavljati te sreče! Osvoboditev! — Vožnja domov! — Prihod v domovino! — Tam so ravno obhajali prvo obletnico osvoboditve naše domovine po Führerju. Oni so vse to sami doživeli — in ko je generalni komisar Litzmann naznanil ustanovitev estonske prostovoljske legije, smo se takoj javili. Nato smo se peljali k svojim družinam. Toda cerkovnik Ansekille ni našel na otoku Ōsel nobenega več. Njegova kmetija je bila požgana — in zvedel je, da so rdeči podivjanci zabodli njegovo nosečo ženo in da so pobili njegove tri otroke s puškinimi kopti, najmlajšemu pa roke pribili na mizo. Pripovedovalec je umolknil.

Zrl sem mu v oči.
Še dolgo sem slišal strahotno smejanje blazneža in njegovo presunljivo vpitje po Estonski.

—Kriegsbericht Franz Werner.

Wallace prerokuje 10 milijonov brezposelnih

(Nadaljevanje s 1. strani.)

goletni ožji komplice Roosevelta in židov prav natančno spozna glede teh zvez. Ve pa tudi, da ni nobenega upanja, da bi ušli novi brezposelnosti, ki je bila le začasno porinjena nazaj z oboroževanjem in vojno in ki mora po vojni s tem hujsko silo znova pridreti čez Ameriko, ko nima na razpolago nobenih organskih možnosti, da bi se je ubranila; tudi se med tem pri vladajočih plutokracijah ni nikjer uresničila volja do socialnih reform. Wallacejevo kazanje na teoretično možnost, da bi Zedinjene države lahko ustvarile 40 odstotkov mirnodobnih proizvodov več ko pred vojno, vsebuje protislovje samo v sebi: prvič je bila proizvodnja v USA predstavljena skoraj docela na vojno produkcijo, in sicer v takem obsegu kakor v nobeni drugi državi, dvignila se je namreč do takih izmer, da bi omogočila ne samo kritje lastnih potreb, ampak tudi oskrbo pol sveta. Če se bo ta velikanski stroj pretaknil na mirnodobno proizvodnjo,

„Skupno z zavezniki uničiti sovražnika na vsak način“

Odhod ene milijarde

Tojo k zaključku zasedanja državnega zbora — Resolucija v reprezentančnem domu

Tokio, 2. novembra. O priliki zaključka 83. zasedanja parlamenta je dal japonski ministrski predsednik intervju, v katerem je izrazil nezlomljivo voljo japonskega naroda za zgraditev velikovzhodnoazijske sfere blagostanja. Japonska vlada bo takoj začela z ukrepi državne politike, ki jih je sklenil državni zbor. Ena milijarda Vzhodnoazijscev je odločena, da z duhom in materialom z Japonsko vred uniči Anglo-Amerikance in ustvari Vzhodno Azijo vzhodnoazijskega prebivalstva.

Vzhodnoazijski narodi so sedaj povezani med seboj z železno vezjo; na ta način se veča zaupanje v zmago vedno bolj. Pospešavala bo nadalje sodelovanje z zavezniki in na vsak primer uničila sovražnika v ozkem sodelovanju z njimi.

Japonski reprezentančni dom je sprejel nato na svoji plenarni seji v četrtek resolucijo, s katero se poziva vsa Vzhodna Azija, da se dvignejo, da se otrasejo anglo-ameriških vezi in tako prispevajo k ustanovitvi svetovnega miru.

Resolucija se glasi: »Veliki osnovni ideal naše dežele in skupni cilj Velike Vzhodne Azije je, da se vsem deželam omogoči, da dobe sebi pripadajoč prikladen prostor na svetu, da se omogoči vsem narodom, da žive srečno in zgrade nov svetovni red, ki teme-

lji na pravičnosti. Nebrzdana častihlepnost naših sovražnikov, Anglije in Zedinjenih držav, da razširijo svojo hegemonijo nad Vzhodno Azijo, je sedaj uničena, zgradba večje Vzhodne Azije vsak dan hitro napreduje in se še boj utrjuje osnove, ki tvorijo sfere skupnega blagostanja. Burma in Filipini so že uresničili tako dolgo zaželeno neodvisnost, Indija je postavila začasno vlado in je na tem, da se osvobodi vezi angleškega tiranstva, dočim je čungkinški režim zgubil vsak razlog za podaljšanje svojega odpora.

Tako se je odločilo, da drvi naprej sedaj ena milijarda ljudi v Vzhodni Aziji, ki so združeni v plamenem navdušenju, da uniči našega skupnega sovražnika, Anglijo in Zedinjene države, da osvobodi Vzhodno Azijo in s tem napravi stalen svetovni mir.

Težki boji pri Krivojrogu

Tudi zahodno od Smolenska so trdi boji — odbiti krajevni napadi v Južni Italiji

Oberkommando der Wehrmacht je dne 30. oktobra objavilo:

Med Azovskim morjem in Dnjeprom traja obrambna bitka z nezmanjšano silo. V kolenu Dnjepra so bili boji posebno trdi pri Krivojrogu. Prodorne poizkuse veliko močnejših sil pehote in oklopnjakov smo prestregli, obdržali v težkih bojih lastne položaje in uničili 43 sovjetskih oklopnjakov.

Severno od Krivojroga so se Sovjeti srdito upirali našim zanosnim nasprotnim napadom. Več skupin sovražne pehote in oklopnjakov je utrpelo pri teh bojih najtežje izgube. Na obeh straneh Gomla so tudi včeraj ostali brez uspeha nadaljevani napadi Sovjetov. Lastni nasprotni napadi so nam pridobili začasno zgubljeni svet zopet nazaj. Samo pri boju za neko vas, ki je ob raznih prilikah menjavala lastnike,

smo odstrelili 36 težkih sovjetskih oklopnjakov.

Zahodno od Smolenska so se vneli novi težki obrambni boji. Po silni pripravi topništva je sovražnik skozi ves dan vedno znova poganjal naprejnepadalne vale, ki so jih podpirali številni oklopnjaki in bojni letalci. V srditih bojih je naša odlično bojujoča se pehota, ki jo je učinkovito podpiral ogenj lastnega topništva in metalcev, obdržala svoje položaje. Od ostale vzhodne fronte poročajo le o živahnih krajevnih bojih, zlasti v prostoru zahodno od Kričeva.

Na južnoitalijanski fronti smo zavrnilli nekaj krajevnih napadov britansko-severnoameriških sil proti našim položajem na obeh straneh Volturna. Brza nemška bojna letala so tam z dobrim uspehom napadla sovražnikove oskrbovalne kolone na poteh, ki vodijo do fronte.

Hudi obrambni boji na Vzhodu

Bitka oklopnjakov pri Krivojrogu — Nemški nasprotni napadi — boji ob Volturna

Oberkommando der Wehrmacht je dne 29. oktobra objavilo:

Zahodno od Melitopola smo odbili številne, ves dan trajajoče napade Sovjetov na zaježujoče fronte vdornega prostora. Odrdi oklopnjakov in oklopnjaških grenadirjev so s krepkimi sunki v bok prizadeli sovražniku visoke zgube in vrgle njegove napadajoče prednje čete iz vasi, ki so jih žilavo branile.

Nemške in romunske letalske sile so v tesnem sodelovanju s kopenskimi četami posebno učinkovito posegle v boje.

V kolenu Dnjepra smo na vsej fronti zavrnilli silne sovražne napade mnogokrat s protisunkom. Iz teh obrambnih bojov se je razvila včeraj dopoldne v prostoru severno

do Krivojroga bitka oklopnjakov, ki je še v polnem teku. Doslej je bilo uničenih v tem odseku 74 sovjetskih oklopnjakov, v nekem drugem pa 41.

Severno od Kijeva je neko lastno napadno podvzetje doseglo postavljene cilje.

Pri Gomlu so Sovjeti včeraj razširili svoje napade tudi na odsek južno od mesta. Močni sovražni prodorni poskusi so pa dovedli samo do krajevnih vdorov in začasne zgube manjših delov položajev, ki smo jih s takoj začetimi nasprotnimi napadi zopet zavojevali. Mnogokrat smo že v razvoju razbili sovražne napade z združenim ognjem vseh orožij in z učinkovitim bojevanjem lastnega zračnega orožja.

Zahodno od Kričeva in zahodno od Smolenska je bojno delovanje popustilo napram prejšnjim dnevom.

V srednjem odseku bojujoča se hessensko-thürinška 251. pehotna divizija, ki jo vodi Generalmajor Felzmann, je v nekem težišču obrambne bitke neomajno vzdržala vedno ponavljajoče se napade mnogo močnejših sovjetskih sil. S tem ima poseben delež pri uspehih, ki smo jih priborili.

V Južni Italiji smo po uspešni obrambi močnih sovražnih prodornih poskusov vzeli naše čete ob obeh straneh Volturna nazaj na nove višinske položaje, ki potekajo malo kilometrov dalje proti severozahodu.

Na jadranski obali so poskušale močne britansko-severnoameriške sile 28. oktobra ponoči in rano zjutraj suniti naprej vzdolž ceste Termoli—Istonio čez reko Trigno. Napadi so obležali z visokimi sovražnimi zgubami.

Na vzhodnem Sredozemskem morju je račno orožje uničilo dve sovražni tovorni ladji s skupno 4500 brt in z bombami pogodilo pristaniške naprave sovražnega otoškega oporišča Castelrosso.

ZRCALO ČASA

Spominsko slavje 21. obletnice pohoda na Rim je potekalo po vsej Italiji v dostojnem redu. Iz vseh mest države poročajo, da je prišlo pri zborovanjih fašističnih krajevnih skupin do živahnih poklonitev za Duceja in Führerja. Z ozirom na doslej skrajno težavni položaj preskrbe z mesom na Finskem zelo opazajo na Finskem dejstvo, da se je povečal celokupen stavež živine v letu 1943. za 25 odstotkov napram lanskemu letu.

»Times« piše: Bila bi huda napaka in nevarno za stvar »zaveznikov«, če bi hoteli smatrati, da Nemčija nezmore novih velikanskih naporov.

Razočaranje v angleškem narodu radi polzevega napredovanja operacij v Italiji se poudarja v londonskih časopisih. Od prvega izkrcanja na Siciliji so napravile angleško-amerikanske operacije »nesrečen vtis« prav težavnih naporov piše »Daily Mail«.

Cene blagu so dosegle v Čungkinškem Kraljestvu septembra 150 kratno višino mirovdobskih cen, kot je odkril napovedovalec čungkinške vlade na podlagi uradne statistike. Pričakovati je nadaljnega naraščanja cen.

Angleški minister za Indijo Amery je v četrtek priznal v Spodnjem domu, da so razmere v Jugovzhodni in Jugozapadni Bengaliji še veliko slabše kot v Kalkuti. Opozoril je na to, da se vlada na vse načine trudi, da lakota v Indiji vsaj omili, toda pomanjkanje lajalj napravlja težave, ki jih ni moči zmagati.

Nek severnoameriški poročevalec iz Novega Delhija sporoča ameriškim časopisom, da »predstavlja hudo podcenjevanje neizmernega obsega lakote« uradno cenitev, po kateri umrje v Indiji za lakoto tedensko 1000 oseb.

»Dan zmage zaveznikov bo tudi dan osvete židov v Evropi«, se glasi v nekem sklepu zborovanja vseh židovskih strank v Ameriki. Sovjete hvalijo v tem sklepu, ker so obljubili židom pomoč in zaščito.

Osebo premoženje bivšega kralja Viktorja Emanuela, ki ga je fašistična republika zasegla na podlagi sklepov italijanskega ministrskega sveta, ima vrednost okrog 800 milijonov zlatih lir. Svojevčani so po zapletih svojih imetij v Severni in Srednji Italiji še obdržali svoja posestva v Južni Italiji. Nadalje imajo še znatno premoženje v gotovini in delnicah na Angleškem.

General Gambaro, načelnik generalnega štaba v novi italijanski vojski, je objavil, da je pritek italijanskih častnikov k novi armadi tako velik, da med določenim rokom ni bilo moči obvladati vseh vpisovanj in se je moral podaljšati termin.

Republikanska fašistična stranka v Rimu je stavila do vlade sledeče zahteve: 1. Objavo imen vseh obojnih fašističnih oseb, 2. ustrelitev vseh članov Velikega fašističnega sveta, ki so v seji dne 24. julija izdali revolucijo, 3. uvedbo energičnega vojnega pohoda proti zidom in prostozidarjem.

V teku umaknitve britanskih čet v Iranu so zasedle sovjetske čete več pozicij v srednjem odseku transiranske železnice, ki so jih doslej imele zasedene britanske čete.

Pri protizidovskih manifestacijah v Casablanci je prišlo do krvavih bojov med katerimi je bilo ubitih 37 Marokancev in 70 židov. Židovsko četrt v Casablanci so Amerikanci zažgali.

Na Cipru so po došlih poročilih izbruhnil v zadnjih dneh puniti zaradi lakote in stavke. Med stavkajočimi in Badoglijevimi četami je prišlo do najtežjih spopadov. Nemiri še trajajo.

Bolgarskemu generalu n. r. Gančevu, ki je bil med prvo svetovno vojno bolgarski vojaški ataše v Nemčiji, je podelil Führer odklona- nje Verdienstkreuz des Ordens vom deutschen Adler mit dem Stern (zaslužni križ reda nemškega orla z zvezdo), uvažujoč njegove zasluge za odnošaje med Nemčijo in Bolgarijo.

Občutne zgube letal. britanskega in severnoameriškega zračnega orožja pri napadih na Nemčijo je priznal britanski zračni maršal sir Philip Joubert v nekem radijskem predavanju. Joubert je poudaril vedno naraščajočo nemško obrambo in izjavil, da so zadobljene zgube »sopričene« spričlo povzročeni škod.

Severnoameriški senator Hessel je v četrtek med drugim izjavil pred senatom, da je razpoloženje ameriških čet v Indiji slabejše, kot na katerem koli drugem bojišču. Nekateri vojakci govorijo popolnoma odkrito o počasnosti britanskega bojevanja v dotičnih ozemljih.

V neki razpravi v Gornji zbornici je izjavil lord in kancler Simon, da povzroča razvoj rudarstva skrbi. Od aprila že opazujejo stalno nazadovanje izkopavanja. In zboljšanja na žalost ni pričakovati.

Londonski ladjedelniški delavci so v petek začeli divje stavkati. Zahtevali so posebno nevarnostno doklado za natovorjenje in iztovorjenje nevarnih tovorov. Zato so morali vojaki prevzeti delo.

Nad 1000 gladujočih Indijcev je v svojem obupu napadlo nek z žitom in živili natovorjeni železniški vlak in ga oplenilo; tako javljajo v petek iz Novega Delhija. Pri navalu na vlak je bilo usmrčenih mnogo oseb.

V Indiji so zastopane še vse dobe človeške zgodovine. Tam žive še ljudje, ki so se sodobniki naših jamskih ljudi v najstarejši kameni dobi. To so Veddi in gozdovih Ceylona, Todji v gorah Nilgiri in preko osrednje Indije razstreseni Klondi. Te narode smatrajo kot ostanke indijskega praljudstva.

Verlag und Druck NS. Gauverlag und Druckerei Kärnten, GmbH, Klagenfurt — Verlagsleiter Dr. Emil Heitjan (im Wehrdienst). — Hauptschriftleiter: Friedrich Horstmann. — Zurzeit ist Anzeigenliste Nr. 1 gültig.

Im Oktober wieder 2795 sowjetische Panzer vernichtet

Weiter heftige Kämpfe im Südtell der Ostfront — 301.700 Brt. ein Kreuzer und 11 Zerstörer im Monat Oktober versenkt

Aus dem Führerhauptquartier, 1. November. Das Oberkommando der Wehrmacht gibt bekannt:

Südlich des unteren Dnjepr sind heftige Kämpfe mit durchgebrochenen Teilen schneller feindlicher Verbände im Gange. Durch kühne Flankenstöße beweglicher deutscher Kampfgruppen erlitten die Sowjets dort empfindliche Verluste. In der Schlacht im Dnjepr-Bogen macht unser Gegenangriff weiter gute Fortschritte. Starke Vorstöße des Feindes südwestlich Dnjepropetrowsk und südöstlich Kremenchug brachen im Abwehrfeuer zusammen.

In der Mitte der Ostfront beschränkte sich die Kampftätigkeit auf örtliche Angriffe der Sowjets in den bisherigen Schwerpunktabschnitten, die, zum Teil im Gegenstoß, abgewiesen wurden.

Von der Front vom Ilmensee bis westlich Leningrad wird nur lebhaft beiderseitige Stoßtruppstätigkeit gemeldet.

Im Monat Oktober wurden an der Ostfront 2795 Panzer und 1442 Flugzeuge des Feindes vernichtet.

In Süditalien wehrten unsere Truppen starke britisch-nordamerikanische Durchbruchsangriffe beiderseits des Volturno ab. Sie beziehen jetzt zwischen der italienischen Westküste und dem Matese-Gebirge weiter nordwestlich gelegene Höhenstellungen. Während der Feind im Volturno-Abschnitt sofort nachstieß, folgte er unseren Bewegungen weiter westlich nur zögernd.

Einzelne britische Flugzeuge flogen am Tage in die besetzten Westgebiete und in der vergangenen Nacht nach Nordwestdeutschland ein und warfen verstreut Bomben. Vier feindliche Flugzeuge wurden abgeschossen.

Die Luftwaffe griff in der Nacht zum 1. November erneut Einzelziele im Raum von London an.

Im Kampf gegen die britisch-nordamerikanischen Seeverbindungen versenkten Kriegsmarine und Luftwaffe im Monat Oktober 52 Handelsschiffe mit 301.700 Brt. 18 feindliche Handelsschiffe mit über 100.000 Brt wurden so schwer beschädigt, daß mit dem Untergang der meisten dieser Schiffe gerechnet werden kann. Ferner wurden 27 Handelsschiffe mit rund 170.000 Brt beschädigt.

Im Kampf gegen die feindlichen Flottenstreitkräfte vernichteten Kriegsmarine und Luftwaffe einen Kreuzer, elf Zerstörer, zwei Bewacher und vier Schnellboote. Fünf Kreuzer, sieben Zerstörer und zahlreiche andere Kriegsschiffeinheiten wurden so schwer beschädigt, daß auch mit der Vernichtung eines Teiles dieser Schiffe gerechnet werden kann.

100. Panzerabschub Hauptmanns Rudel

Berlin, 2. November. Hauptmann Rudel, Gruppenkommandeur in einem Sturzkampfgeschwader und Träger des Eichenlaubes, meldete am 30. Oktober seinen 100. Panzerabschub. Hauptmann Rudel ist nicht nur auf dem Gebiet des

Panzerabschusses der erfolgreichste deutsche Stukaflieger, sondern steht auch mit der Zahl seiner Feindflüge an der Spitze aller deutschen Flieger. Er konnte vor kaum zwei Wochen seinen 1500. Feindflug melden und vor wenigen Tagen neun Panzerabschüsse an einem Tag.

Tojo über die militärische Lage

Tokio, 2. November. Ministerpräsident General Tojo sprach zum zweiten Male vor dem japanischen Reichstag in seiner Eigenschaft als Kriegsminister. In längeren Ausführungen behandelte er die Kriegsschauplätze auf Neu-Guinea und den Salomoninseln. Der Feind verfolge hier die Taktik, in erster Linie dort zu landen, wo die Luftherrschaft gesichert werden könne. Ein weiteres Bemühen des Feindes ginge dahin, die japanischen Versorgungslinien durch die Luftwaffe und die Marine zu stören. Diese feindliche Taktik werde von der japanischen Armee in Zusammenarbeit mit der Marine mit bestem Erfolg

durchkreuzt. Die Frontberichte zeigten, daß die Feindverluste bei Luftkämpfen jeweils um ein Mehrfaches größer seien als die japanischen Verluste. Der Gesamtverlust der Engländer und Amerikaner auf Neu-Guinea an Toten und Verwundeten betrage über 14.000 Mann. Zur Lage in Burma sagte Tojo, dort hätten die Kampfhandlungen ebenfalls zugenommen. Während früher durchschnittlich im Monat 1000 Kampfflugzeuge bei Angriffen beteiligt gewesen seien, sei die Zahl im September auf 1600 gestiegen. An der Burmafront deuteten Anzeichen darauf hin, daß der Feind die lange angekündigte Offensive nunmehr beginnen wolle. Die japanische Armee habe aber bereits Mitte dieses Monats den Tschungking-Kräften an der Yünnganggrenze einen heftigen Gegenstoß versetzt. Auch an der chinesischen Front führten die japanischen Streitkräfte ständig erfolgreiche Operationen durch. Bei den Landoperationen sei auf Grund der japanischen Politik gegenüber China ein ständiges Nachlassen der chinesischen Kampfmoral zu spüren.

Die Zukunft der „Kleinen“ in englischem Licht

Wie London sich das Los der „Kleinen“ vorstellt — Stalin verlangt Bekenntnisse

Berlin, 2. November. An ihren Taten soll ihr sie erkennen. — Wollte man abwarten, bis man dieses Wort auf die Engländer anwenden könnte, so wären Deutschland und Europa verloren, denn die Theorien, die jenseits des Kanals heute vertreten werden, kündigen die Bereitschaft zu Taten an, welche die Zukunft Europas so dunkel gestalten würden, daß keine Erkenntnis der verantwortungslosen Haltung der Briten das Unglück noch einmal wenden würde.

Die Frage, warum jene Theorien überhaupt öffentlich in England zur Diskussion gestellt werden, ist leicht zu beantworten. Gewiß scheint es von der politischen Klugheit her gesehen äußerst unzuverlässig zu sein, den Geopferten ihr Schicksal im Voraus zu verkünden, jedoch die britische Agitation befindet sich in der Klemme. Man kann die bolschewistischen Forderungen nicht mit Taten beruhigen, das britische Menschenreservoir ist zu klein, man glaubt, den Aderlaß des ersten Weltkrieges nicht noch einmal zu überstehen. Deshalb muß der Bolschewismus durch die ständig sich steigende Höhe der Zugeständnisse angespornt und mit der britischen Aktivität auf halber, ja Viertelkraft ausgesöhnt werden. Moskau aber gibt sich mit Geheimabkommen allein nicht zufrieden. Es verlangt das öffentliche Bekenntnis. Die bedrohten Völker sollen in Angst erstarren wie das von der Schlange hypnotisierte Opfer. Die eigenen Massen der Sowjetunion aber werden durch die Vorstellung ihrer gesetz- und grenzenlosen Herrschaft über die hochkultivierten Völker

des Westens in einen ekstatischen Rausch versetzt, der sie befähigen soll, das sinnlose Rennen in den Tod als sinnvoll für sie zu begreifen. Aus diesen Gründen fordert Stalin das öffentliche Bekenntnis Londons. Wohl ist den Engländern verständlicherweise nicht wohl dabei. Sie haben noch nie offene Politik mit offenen Karten gespielt. Sie können sich auch jetzt nicht verneinen, wenigstens die Opfer zu betören, der Verrat geschehe in ihrem eigensten Interesse, entspreche einfach den Forderungen der geschichtlichen Entwicklung, sei unabwendbar und daher gerecht. So heißt es in einem Leitartikel des „Observer“, nationale Selbstbestimmung und separate Souveränität hätten sich im großen und ganzen gesehen, nicht als Vorteile für die kleinen Nationen erwiesen. Wenn die kleinen Nationen Europas nach dem Kriege weiter auf dem Selbstbestimmungsrecht in dem veralteten Sinne bestehen würden, so werde Europa der Hinterhof der Welt werden. Natürlich nimmt der „Observer“ als die selbstverständliche Schlussfolgerung dieser kleinen Nationen an, daß sie auf die verrosteten Prinzipien von nun an verzichten werden, ja, er hat die Entscheidung bereits vorweggenommen, denn als britisches Blatt ist er sich seiner europäischen Verantwortung bewußt. Die kleinen Nationen Europas — da Deutschland nach einem Sieg seiner Feinde in eine Reihe von Kleinststaaten zurückverwandelt werden soll, da Frankreich und Italien auch nur solche „kleine“ Nationen darstellen, ist unter diesem Sammelnamen das gesamte Europa begriffen — gehören dem „Observer“ zufolge, zwar zu den historischen Realitäten, machtmäßig aber bedeuten sie für die neue Weltordnung nur einen „Anachronismus und einen Scherz“. Bescheiden räumt die Zeitung sogar ein, daß auch England im Vergleich zu den riesigen USA und UdSSR nur ein Splitterchen sei, ein unbedeutendes Anhängsel, ein Nichts. Das soll wohl wie Trost und Linderung der schmerzlichen Enttäuschungen klingen, die in solchen Formulierungen für alle enthalten ist, die in Europa ihre Hoffnung auf England zu setzen wagten. Es bezeichnet zugleich aber auch die Vervollständigung der europäischen Auslieferung. Denn wenn England selbst sich als machtloses Gebilde am Rande der Entscheidungen sieht, dann kann es keine Zweifel mehr über

Kärntner erhielt das Eichenlaub zum Ritterkreuz

Hohe Auszeichnung für Generalleutnant Ringel, Kommandeur der 5. Gebirgsdivision

Führerhauptquartier, 2. November. Der Führer verlieh am 25. Oktober 1943 das Eichenlaub zum Ritterkreuz des Eisernen Kreuzes an Generalleutnant Julius Ringel, Kommandant einer Gebirgs-Division, als 312. Soldaten der deutschen Wehrmacht.

Generalleutnant Ringel und seine im Wehrmachtbericht vom 12. August besonders hervor gehobene 5. Gebirgs-Division hatten sich schon früher besonders ausgezeichnet. Im Balkanfeldzug bewies die Division ihren Angriffsgestalt beim Durchbruch durch die Metaxas-Linie. Auch an der Eroberung von Kreta hatte der damalige Generalmajor mit seinen tapferen Gebirgsjägern maßgeblichen Anteil. Zusammen mit Fallschirmjägern kämpfte die Division zunächst den Raum von Chanis und den Westteil der Insel von den sich zäh verteidigenden Engländern frei und blieb dann dem Feind bei seiner Flucht so dicht auf den Fersen, daß nur geringe Teile sich einschiffen konnten. Seiner geschickten Führung war es mit zu verdanken, daß die Masse der englisch-griechischen Inselbesatzung gefangen genommen wurde. Dafür wurde ihm am 13. Juni 1941 das Ritterkreuz des Eisernen Kreuzes verliehen.

Im Osten hat sich dann die Gebirgs-Division unter seiner Führung erneut bewährt. An den großen Erfolgen im Norden der Ostfront, den zahlreichen Schlachten südlich des Ladogasees war sie beteiligt und heftete neuen Ruhm an ihre siegreichen Fahnen. Der General hat sich hierbei wiederholt besonders ausgezeichnet und sich durch seine Fürsorge als wahrer Vater seiner Gebirgsjäger gezeigt. Nach seinem Grundsatz „Schweiß spart Blut“ sorgte er für den Ausbau der Verteidigungsstellungen und schuf damit die Voraussetzungen für den großen Abwehrerfolg bei der dritten großen Schlacht südlich des Ladogasees.

Im Verlauf dieser schweren Kämpfe fand man den Divisionskommandeur immer wieder vorn bei seinen Jägern, denen er mit Rat und Tat zur Seite stand. Als den Sowjets infolge ihrer Übermacht auf dem linken Flügel ein Einbruch mit Panzern gelang, raffte Generalleutnant Ringel in Erkenntnis der Gefahr für den ganzen Korpsabschnitt alle verfügbaren Kräfte zusammen und führte persönlich einen Gegenstoß durch, der den verbissen kämpfenden Feind aus der alten Hauptkampflinie herauswarf. Die Division konnte in 18-tägigem hartem Ringen ihre Stellungen behaupten, wehrte hierbei 20 schwere Angriffe brachte dem Feinde hohe blutige Verluste und vernichtete u. a. 65 Panzer.

Generalleutnant Julius Ringel wurde am 16. November 1889 als Sohn des Bankdirektors Julius R. in Völkmarkt geboren. Er besuchte u. a. die Landwehrkadettenanstalt in Wien untrat 1909 als Fähnrich in das Landwehr-Infanterie-Regiment 4 ein, in dem er 1910 zum Leutnant befördert wurde. Im ersten Weltkrieg kämpfte er hauptsächlich an der italienischen Front. 1938 wurde er als Oberleutnant i. G. in die Großdeutsche Wehrmacht übernommen, 1939

zum Oberst befördert und 1940 zum Kommandeur der 5. Gebirgs-Division ernannt. 1940 erfolgte seine Beförderung zum Generalmajor und 1942 zum Generalleutnant.

Die Kärntner Heimat, der sich Generalleutnant Ringel engstens verbunden fühlt, hat ihrem großen Sohn anlässlich seiner Anwesenheit in Klagenfurt und Völkermarkt nach der Verleihung des Ritterkreuzes herzliche Ehrungen bereitet. Auch heute gehen ihre herzlichsten Glückwünsche hinaus an die Front zu Generalleutnant Ringel, dem nach neuen hervorragenden Waffentaten die hohe Auszeichnung durch den Führer verliehen worden ist.

Hungernde rücksichtslos niedergeschossen

Rom, 2. XI. „In Neapel herrscht grausiger Hunger“, so stellt der diplomatische Mitarbeiter des römischen Rundfunks am Sonntag fest. „In den Provinzen Campanien, Kalabrien und Sizilien kommt es immer wieder, wie auch die Engländer zugegeben haben zu Plünderungen.“ Die verzweifelte Bevölkerung versuche Überfälle auf Lebensmitteltransporte der Besatzungstruppen. Die Täter würden dann von der anglo-amerikanischen Militärpolizei rücksichtslos niedergeschossen. Hunderte von Kindern seien in den letzten Wochen vor Hunger und Entkräftung gestorben.

Wavell schleppt die Hungernden in „Armeelager“

Die schreiende Anklage gegen England soll aus der Welt geschafft werden

Stockholm, 2. November. Der neue Vizekönig von Indien Lord Wavell scheint sich auf seinen nächsten Streifzügen durch die indischen Hungerstädte, die er inkognito unternahm, bereits ein abschließendes Bild über die notwendigen Maßnahmen gemacht zu haben.

Als ersten Punkt seines Kriegsprogramms hat Wavell jetzt amtlich die Einrichtung von Armeelagern für die hungernden Inder bekanntgegeben. Die Durchführung des Abtransportes der dem Hungertode preisgegebenen indischen Bevölkerung hat er in die Hand eines, wie Reuter schreibt, erfahrenen Generalmajors gelegt. Dieser Entschluß Wavells ist begleitet von einer großangelegten Propaganda die der hungernden Indern die Vorteile dieser Lager klar machen will. Gleich dahinter aber steht die Drohung, daß wer sich nicht freiwillig in die Lager bringen läßt, dorthin zwangsweise geschleppt werden wird.

Kennzeichnend für den Weg den Wavell einzuschlagen gedenkt, ist ein Aufruf an die Armee, die den Auftrag hat für Beendigung der Hungersnot im Gebiet von Kalkutta mitzuwirken. Die militärischen Transportmittel sollen zur Verschleppung der hungernden Inder in die Armeelager eingesetzt werden.

Badoglio unterschrieb das Wirtschaftsdiktat

Selbst in den USA als „hart“ bezeichnet — Die Versklavung Italiens beabsichtigt

Bern, 2. November. (Eigenbericht.) Durch offensichtlich zweckbestimmte Indiskretion von Beamten des Washingtoner Staatsdepartements wurde bekannt, daß am 1. Oktober zwischen den Alliierten und Badoglio ein Vertrag unterzeichnet wurde, der in 40 Artikeln die wirtschaftlichen und finanziellen Bedingungen umfaßt, die Italien erfüllen soll.

Der Vertrag stützt sich auf Artikel 12 des Waffenstillstandsdiktats, in dem Viktor Emanuel und Badoglio sich verpflichtet haben, alle zukünftigen Forderungen der Alliierten anzunehmen.

Auch die neuen Forderungen an die verräterischen Italiener sind gleich den Bedingungen des Waffenstillstandes so brutal, daß man sich noch scheut, sie zu veröffentlichen. In unterrichteten Kreisen Wa-

shingtons wird lediglich zugegeben, daß sie „hart“ seien und ein großer Teil von ihnen erst erfüllbar wäre, wenn sich ganz Italien in den Händen der Alliierten befände.

Es kann nach den bisher bekanntgewordenen Absichten der Plutokraten gegenüber einem unterworfenen Italien kein Zweifel daran bestehen, daß der neue Vertrag die völlige wirtschaftliche Versklavung dieses Landes mit sich bringen soll. Einige der wichtigsten Forderungen der Amerikaner und Engländer wurden ja bereits veröffentlicht: Kontrolle der Rüstungsindustrie, Überwachung der landwirtschaftlichen Produktion durch Kommissare, die für Ablieferung eines großen Teiles der Erzeugnisse an die „Sieger“ zu sorgen haben, Verpflichtung, alle Importe nur von den Alliierten zu beziehen, Auslieferung der wichtigsten Industriewerke an englische bzw. amerikanische Kapitalgesellschaften usw.

Wenn im gegenwärtigen Zeitpunkt, also über vier Wochen nach der Unterzeichnung, die Existenz dieses Wirtschaftsdiktats in den Vereinigten Staaten publik gemacht wird, so gibt es dafür nur die eine Erklärung, daß man die Unzufriedenheit mit der militärischen Entwicklung in Italien dadurch ablenken will, daß man den habgierigen Yankees wenigstens erzählt, in welcher lukrativen Weise man das italienische Volk zu erpressen gedenkt.

USA — ein Volk von Verbrechern

Stockholm, 2. November. Auf Grund seiner Erfahrungen als Direktor des Departements für die öffentliche Sicherheit in Texas malte Oberst Homer Garrison in schwärzesten Farben ein Zukunftsbild seines eigenen Volkes, der amerikanischen Nation. In einer Rede vor dem internationalen Verband der Polizeichefs erklärte er, Fachleute glaubten, daß die USA einer weit schlimmeren und blutigeren Welle von Verbrechen entgegengehen als zur Zeit der Gangster Al Capone und Dillinger. Man müsse allerorten Aufstände und Streiks erwarten.

„Die ungezügelt Jugend von heute wird nur zu schnell zum Verbrecher von morgen“, so sagte er. „Wenn der Druck des Krieges einmal gewichen ist, werden wir eine wildgewordene Nation sein, die in ein tolles Wettrennen nach neuen Vergnügungen und neuen Freiheiten hingerissen wird. Dabei dürfte unsere wirtschaftliche und verwaltungsmäßige Struktur großen Veränderungen unterliegen.“

Den Brotkorb höher gehängt

Ankara, 2. November. Die englische Botschaft teilte den Mitgliedern der Botschaft Badoglio ihre Bereitschaft zur Auszahlung ihrer Gehälter mit, die jedoch um Zweidrittel gekürzt werden unter Wegfall der Aufwandsentschädigungen und des Unterhalts der Kraftwagen. Die italienischen Diplomaten sind somit auf die gleiche Ration gesetzt worden wie die Emigrantendiplomaten Griechenlands, Südslawiens und Polens, die als britische Gehaltsempfänger in Ankara leben. Infolgedessen beginnen die italienischen Diplomaten bereits mit Notverkäufen ihres persönlichen Inventars, ihrer Teppiche, des Silberzeugs, Tafelgeschirrs, der Kühlschränke usw.

Bündnisvertrag zwischen Japan und China

Tokio, 2. Nov. Am 30. X. wurde ein Bündnisvertrag zwischen Japan und China von dem japanischen Botschafter Tani und von dem Präsidenten der chinesischen Nationalregierung Wangschingwei unterzeichnet. Das Abkommen besteht aus folgenden sechs Artikeln:

1. China und Japan erkennen gegenseitig ihre Souveränität an und bleiben in Freundschaft verbunden.
2. China und Japan werden in engster Zusammenarbeit für die Errichtung des größeren Ostasien wirken.
3. China und Japan werden auch auf wirtschaftlichem Gebiet zum gegenseitigen Nutzen eng zusammenarbeiten.
4. Alle Einzelheiten dieses Vertrages werden durch Vertreter beider Regierungen ausgearbeitet werden.
5. Der frühere grundlegende Vertrag zwischen beiden Ländern ist hiermit außer Kraft gesetzt.
6. Das Bündnisabkommen tritt sofort in Kraft.

In einem Protokoll zu dem Abkommen wird das Japan im Peking Übereinkommen zuerkannte Privileg, Truppen in China zu unterhalten, aufgehoben.

Hahnenkämpfe in - England / Große Turniere an geheimen Orten

Von Gert Schoenholt

Fassungslos staunend stehen wir gemäßigten Mitteleuropäer immer wieder vor der unmenschlichen Brutalität und Grausamkeit in der englischen Kriegführung, deren Opfer übrigens nicht nur wir in diesem Kriege sind, sondern die alle Völker, welche die Ehre hatten, Englands Konkurrenzneid herauszufordern, zu spüren bekamen. Vielleicht aber wundern wir uns nicht mehr so sehr über diesen Wesenszug der „edlen Briten“, wenn wir erfahren, daß er geradezu gezüchtet wird durch die dortzulande zu einer förmlichen Sucht entwickelte Sport- und Wettlust. Auch der Krieg bedeutet für das Krämervolk der Engländer nur ein Sport; darum konnte auch nur ein Stockengländer wie Winston Churchill das Wort vom „reizenden Krieg“ prägen.

Hahnengefechte — „königlicher Sport“

Es dürfte vielleicht nicht allgemein bekannt sein, daß in Großbritannien, dem konservativsten Lande der Welt, noch heute ein Sport gepflegt wird, den der europäische Kontinent als mittelalterliche Barberei längst verpönt hat, nämlich: die Hahnenkämpfe.

Im Mittelalter, das sich bekanntlich nicht gerade durch Sentimentalität ausgezeichnet hat, waren Hahnenkämpfe so ziemlich in ganz Europa verbreitet. Heute findet man sie noch in Zentralamerika, in Ostindien und China, und — so unglaublich es klingen mag — im angeblich so nüchternen und christlich-humanen England.

Schon unter Heinrich VIII., dem berühmtesten Despoten und Gattenmörder auf englischem Thron (1491—1547), gab es in Westminster die „Royal Cockpits“, die königlichen Hahnenkampfpfätze, und auch später, unter Karl II., hießen die Hahnengefechte der „königliche Sport“, bevor diese Bezeichnung auf die Pferderennen überging.

Offiziell ist der Sport der Hahnenkämpfe in England heute zwar gesetzlich verboten und wird streng bestraft, was aber durchaus nicht besagt, daß er nicht mehr betrieben wird. Im Gegenteil, zu der Sensation, die diese Spiele an sich schon dem sport- und wettlustigen Engländer vermitteln, kommt noch der Reiz des Verbotenen. Überall in England gibt es geheime Kampfpfätze, wo sich die Liebhaber dieses Sportes ohne Unterschleß des Standes, nur durch die gleiche Leidenschaft verbunden, zusammenfinden. In London soll sogar ein „Cocking Club“ bestehen, der, um dem wachsamem Auge der Polizei zu entgehen, keinen festen Sitz hat, und dessen Mitgliederliste viele hervorragende Namen der Sportwelt enthält. In Newmarket, dem Zentrum für Pferderennen, wird auch dem Sport der Hahnenkämpfe leidenschaftlich gehuldigt. Fast alle Pferdezüchter ziehen neben den Rassepferden im geheimen Kampfhähne heran, mit denen große Turniere veranstaltet werden. Ein guter Kampfhahn stellt einen Wert von ungefähr hundert Pfund Sterling dar, und die Hahnengefechte mobilisieren ansehnliche Geldbeträge, sind also, wie alles, wobei menschliche Leidenschaft kommerzialisiert wird, ein ausgezeichnetes Geschäft.

Wenn die chiffrierte Depesche ruff...

Die Organisation der Kämpfe geschieht meist so, daß sich der Züchter mit seinen Hähnen in eine Stadt begibt, die geheime Arena sicherstellt und die Mitglieder des „Cocking Club“ mittels chiffrierter Depesche benachrichtigt. Die Buchmacher notieren in Eile die Wetten, deren Einsätze zwischen fünfzig und fünfhundert Pfund Sterling schwanken.

Der für einen Kampf bestimmte Hahn wird vorher acht Tage lang einer besonderen Behandlung unterzogen. Als Nahrung erhält er Eier und mit starkem Wein getränktes Weiß-

brot; er wird also gewissermaßen zum rauf-lustigen Alkoholiker gemacht. Dann folgt die Toilette: Flügel, Schwanzfedern und Kamm werden gestutzt; die Beine sorgfältig von Federn und Schwielen befreit, und über den natürlichen Sporn wird ein fünf Zentimeter langer stählerner, scharf wie ein Dolch geschliffener Kampfsporn gesetzt. Unter Aufsicht des Trainers, in diesem Sportzweig „handler“ genannt, muß der Hahn täglich Übungskämpfe ausführen, wobei ihm zur Vermeidung unnötiger Verwundungen über Sporen und Krallen kleine gefüllte Handschuhe, in Art der Boxerhandschuhe, gezogen werden. Die letzten sechsunddreißig Stunden vor dem Kampf muß der Hahn fasten, und erst knapp vor dem Turnier wird ihm zur Erhöhung der Kampfinstinkte eine Handvoll rumgetränkter Körner verabreicht; er wird also einfach betrunken gemacht.

Bis ein Gegner tot auf dem Kampfplatz bleibt...

Der Kampfplatz, der Ähnlichkeit mit dem „Ring“ bei einem Boxkampf hat, wird mit allen erdenklichen Vorsichtsmaßnahmen gegen etwaigen polizeilichen Überfall gesichert. Auf das Beginnzeichen werden die Käfige mit den Hähnen in die Arena gebracht, geöffnet, die Gladiatoren betreten den Platz und beginnen bald, einander mit Schnäbelhieben zu bearbeiten. Sind die Kämpfer so genügend gereizt, dann werden sie von den „handlers“ in einiger Entfernung gegeneinander an Brust und Füßen eine Weile niedergehalten und auf ein Zeichen plötzlich losgelassen. Seltsamerweise

Die Kräuterkur des Alten Fritz / Von Will Fischer

Ein scharfer Windstoß fuhr dem einsamen Wanderer schonungslos ins Gesicht, der in der Gegend der Nicolikirche in Berlin seiner Wege ging und dessen weiter Mantel im Sturm flatterte. Der Einsame, der hier gegen den Wind ankämpfte, war kein Geringerer als Thibaud, der große Heilkünstler, der aus der Schweiz nach Berlin gekommen war, um hier Jünger für seine Kräuterheilkunst zu finden und Kranken zu helfen. An der Spree regierte damals der Große König, der bereits kränkelte. Thibaud hoffte in Friedrich dem Großen einen Helfer oder doch mindestens einen Verehrer seiner Heilkunst zu finden, die darin bestand, daß er seinen Patienten den Genuß der verschiedensten Kräuter in rohem Zustand verordnete.

Thibauds Gedanken waren, während er mit großen Schritten einem ihm unbekanntem Ziel zusteuerte, beim Großen Fritz. Dieser litt an Gicht und Rheuma, so hatte er es drüben in der Schweiz gehört, und just bei solchen Krankheiten hatte seine Kräuterkur — „Salatkur“ wurde sie von Spöttern genannt — bisher stets geradezu Wunder gewirkt. Allerdings, einen König zählte er bisher nicht zu seinen Patienten, aber warum sollte seine Kur ausgerechnet bei einer Majestät versagen?

Thibaud war frohen Mutes und guter Dinge, als er umkehrte und den Weg nach Hause einschlug.

Daheim angelangt, überlegte der Heilkünstler noch einmal in aller Ruhe, dann setzte er sich hin und schrieb dem Großen König ein Bittgesuch, worin er ihm seine Kunst explizierte und darlegte, wie Fleischgenuß dem Monarchen schade, weswegen Thibaud den Genuß von Fleisch verwerfe und seine Kranken lediglich mit Kräutern heile, die in rohem Zustand genossen werden müssen. Zum Schluß bot Thibaud „Seiner Königlichen Majestät“ untertänigst seine Dienste an; und verfehlte nicht, hinzuzufügen, daß er gerade auch auf

schließen die gereizten Tiere nun nicht gleich aufeinander los; sie nähern einander vielmehr wie richtige Boxer oder Ringer übertrieben vorsichtig, als ob sie gegenseitig ihre Kräfte und Angriffswaffen abschätzen wollten. Seitlich gekehrt, um dem Gegner nicht ihre Blöße, die Brust, zu bieten, kommen sie einander langsam ganz nahe. Plötzlich eine jähe Wendung — zwei Hühnerkörper richten sich mit zornig gestrübbtem Gefieder steil auf und stürzen Brust gegen Brust aufeinander los. Wie die Klängen geübter Fechter blitzen die stählernen Sporen, fahren mit voller Wucht in die Brust des Gegners — hinein, heraus, hinein, heraus... so rasend schnell, daß das Auge des Zuschauers gar nicht zu folgen vermag. Bald sind die Köpfe der Kämpfer nur noch eine Masse blutiger Federn, und auch die Arena ist über und über mit Blut besudelt... Stumm, erbittert, tobt der Kampf, minutenlang... Dann — ein wohlgezielter Hieb in die Kehle, lautlos, mit ausgebreiteten Flügeln, sinkt der getroffene Hahn um... Der Schiedsrichter zählt: eins, zwei, drei... Triumphierend steht der Sieger vor dem verendenden Feind, reckt den blutverschmierten Kopf, bläht die geschwollene, wunde Brust und kräht seine Siegesfanfare über die atemlos begeisterte Zuschauermenge hin. — — —

Solcherart sind die „königlichen“ Belustigungen des Volkes der „edlen Briten“, das sich für ausersehen hält, den andern Völkern der Erde Kultur und Humanität zu beschern. Wir brauchen uns nach dieser Schilderung kaum mehr zu wundern, wenn englische Flieger sich blindwütig, wie wilde Kampfhähne, auf Städte, Dörfer und Kulturstätten stürzen, um einen Wett- und Sportgewinn von soundsoviel Pfund Sterling einzuheimen...

dem Gebiete der Gichterkrankungen ausgezeichnete Erfolge aufzuweisen hatte, die er auch bei „Seiner Königlichen Majestät“ glaube verbürgen zu können. Dann bat Thibaut noch um gütigste baldige Erledigung seines devotesten Ansehens.

Der Heilkünstler brauchte nicht allzu lange auf die Antwort aus Sanssouci zu warten. Sie war wenige Tage nach Absendung seines Schreibens in seinen Händen und lautete:

„Ich danke für Seine angebotene Hilfe und für Seine Kur, aber — ich mag noch nicht ins Gras beißen.“

Fridericus Rex. <

Wußten Sie schon...

...daß man den Dampfmaschinen vor rund hundert Jahren gerne klassistische Formen gab, wie sie in der Baukunst üblich waren? Man verkannte eben damals noch Sinn und Zweck der Technik.

...daß nach neuen Forschungserkenntnissen Farbanstriche durch radioaktive Substanzen, die dort durch Bestrahlung oder auf andere Weise hineingelangt sind, zerstört werden können?

...daß der moderne Nacht- und Nebelflug erst durch den Funkverkehr ermöglicht wurde?

...daß schon Francé aus einem einzigen Kubikzentimeter in Flechten und Moos aufgesammelten Staubes nicht weniger als 226 Kleinlebewesen züchten konnte?

...daß die prunkvollen Kronen der Westgotenköpfe zu den schönsten und wertvollsten Kunstwerken gehören, die man jemals in Spanien aufgefunden hat?

...daß das Rad eine der größten menschlichen Erfindungen darstellt, da es allein die Wanderungen ganzer Stämme und Völker ermöglichte?

sie das Grab verwildern lasse. Die Studenten hätten nun beschlossen, der ehemaligen Illia hospitalis einen Grabstein zu setzen, die Endsumme aber die sie aufbrachten, sei zu gering und deswegen bitte er mich, einen größeren Betrag beizusteuern. Ich erachtete dies als eine selbstverständliche Pflicht, dem Mädchen gegenüber.

Torineff schickte mir einige Zeit später ein Bild des Grabes mit dem Denkstein, dessen Aufschrift allerdings unleserlich war.

Es verstrichen drei Jahre und ich hatte inzwischen ein anderes Mädchen, meine heutige Frau, kennengelernt. Torineff, der noch immer in Berlin studierte, schrieb von Zeit zu Zeit Briefe und jeder dieser Briefe brachte eine Anspielung auf meine große Liebe zu Doris und auf meine Pietät. Einmal wollte er zu ihrem Namenstage eine Messe lesen lassen, ein anderes Mal Kerzen auf ihrem Grabe brennen. Kurz und gut, er fand immer Gelegenheit zu einer kleinen Totenfeier, an der ich mich finanziell beteiligen mußte, das heißt, ich mußte ja nicht, aber ich tat es gern, denn ich hatte immer eine gewisse romantische Sentimentalität in mir.

Eines Tages mußte ich meine Firma in Berlin vertreten. Ich teilte Torineff meine genaue Ankunftszeit mit und war sehr erstaunt, daß er mich nicht am Bahnhof erwartete, zumal wir durch den ständigen Briefwechsel wirklich gute Freunde geworden waren. Da mußte schon etwas Ernstliches vorliegen. Am Ende war er erkrankt, dachte ich mir.

Ich beschloß also gleich in die Pension zu fahren. Können Sie sich meine Verblüffung vorstellen, als die erste Person, die mir begegnete, niemand anderer war als die verstorbene Doris, schöner und blühender denn je. Die Verblüffung auf ihrer Seite war nicht kleiner, als ich von Tod und Grab zu lasen begann. Aber schon nach einem kurzen Gespräch war es uns klar, daß wir beide das Opfer Torineffs, der am Abend vorher, ohne Angabe der Anschrift ausgezogen war, geworden waren. Wir waren noch dabei, uns

Unser SCHATZKÄSTLEIN

Die Weisheit der Liebe

Jeder will gern lieben, falls er nur dazu könnte und dürfte. Wo eine Ader schlägt, ruht ein Herz im Hintergrunde; wo irgend ein Liebestrieb, dahinter die ganze Liebe.

Jean Paul.

In Wasser, Erd und Luft

Lassen will nichts

Von Lieb und Weib.

Richard Wagner (Rheingold)

Das erste in der Liebe ist der Sinn für einander und das Höchste der Glaube aneinander.

Friedr. v. Schlegel.

Das Herz bedarf zu seinem Himmel nicht viel Platz und nicht viel Sterne daran, wenn nur der der Liebe aufgegangen.

Jean Paul.

Wer liebt, der lebt, und nur der lebt, der liebt, das ist mein Wahlspruch, mit dem ich lebe und sterbe.

Königin Luise.

Wer von reiner Liebe entbrannt,
Wird vom lieben Gott erkannt.

Goethe.

Die erste Liebe ist das Schönste, was ein Herz früher oder später empfinden kann.

Goethe.

Was die erste Liebe genannt wird, lebt fort in der zweiten, in jeder folgenden, wird in jeder späteren neu geboren; denn die Liebe ist ewig und eins.

Jahn der Turnvater.

Unser Herz hält die Liebe zur Menschheit nicht aus, wenn es nicht auch Menschen hat, die es liebt.

Hölderlin.

Wer nicht lieben kann, der versteht nicht, menschlich zu leben.

J. K. Lavater.

Zwei Leben durch ein Dasein zu tragen, vermag die heißeste Leidenschaft nicht. Sie muß erst Liebe werden.

E. G. Kolbenheyer.

Lebt ihr, weil man muß, ich leb, weil man liebt.

Max Dauthendey.

Glücklich allein ist die Seele, die liebt.

Goethe (Egmont).

Der Anfang in der Lieb' ist süß, ihr Ende Galle;
Frau Venus kömmt gelacht, geht traurig nach dem Falle.

Paul Fleming (1642).

Der Liebe Wort

Von Hans Friedrich Blunck

Was ich zu dir, was du zu mir
Gesagt, erzähl's an keinen,
Feinslieb, es ist noch süßer schier
Als Duft in Lilienrainen,

Als Drosselschlag und Lenzesgrün,
Als junger Bächlein Springen,
Als Wind im Mai und Roserblühn
Und weiße Möwenschwingen,

Und bindet zärtlich dich und mich.
Halt's fest und halt's verhohlen.
Mir scheint kein Wort so inniglich
Wie Lieb auf leisen Sohlen.

gegenseitig zu erzählen, als ein junger Mann eintrat, den mir Doris als ihren Gatten vorstellte.

Am Abend saß ich nachdenklich bei einem Kognak in einem kleinen Kaffeehaus und dachte über die Seltsamkeit des Lebens nach. Die Wiedergeburt Doris hatte mich seelisch ein wenig durcheinandergebracht. Ich hatte mich so sehr daran gewöhnt, diese meine erste große Liebe mit dem Glorionschein des Ewigen, Höheren zu umgeben und nun lebte diese Frau und die Gefühle, die sie zu mir hatte, waren längst durch andere ersetzt. Ein anderer Mann war an meine Stelle getreten. So geschmack- und pietätlos es klingen mag, aber ich hätte viel lieber an Doris Grab eine Kerze gebrannt und weißen Flieder hingelegt. Ich habe ja schon gesagt, ich bin ein romantisch, sentimentaler Mensch.

Kerzen für Doris / Von Franz Josef Lukas

Studienhalber war ich in Berlin und wohnte mit mehreren Kameraden zusammen in einer kleinen Pension. Wir verstanden uns alle sehr gut. Der einzige Streitpunkt war Doris, die hübsche Nichte unsorer Wirtin. Wie nicht anders denkbar, waren wir alle zusammen Hals über Kopf in sie verliebt. Man wußte eigentlich nicht recht, wen sie bevorzugte. Sie behandelte alle gleich lebenswürdig. Eines Tages aber wußte ich bestimmt, daß ich der Bevorzugte war und von diesem Tage an begann für mich eine sehr glückliche, schöne Zeit, denn Doris hielt noch viel mehr, als ihre Augen versprochen. So vorsichtig wir auch waren, einer meiner Kameraden, ein Russe namens Torineff, der sich buchstäblich durchhungerte, bemerkte durch Zufall unsere Liebeschaft, aber was ich nicht erwartet hatte, trat ein: er hielt dicht und erzählte den anderen nichts. Dies brachte uns einander näher und ich erwie ihm verschiedene Gefälligkeiten, die meist finanzieller Natur waren. Torineff war mir dafür unendlich dankbar.

Mein Liebesidyll mit Doris wurde durch ein Telegramm meiner Mutter jäh und schmerzvoll abgebrochen. Mein Vater war einem Herzschlag erlegen. Ich reiste mit dem Versprechen, bald von mir hören zu lassen, voll der widersprechendsten Gefühle ab.

In dem Trubel, den der Tod meines Vaters verursacht hatte, kam ich nicht zum Schreiben und acht Tage später erhielt ich von meinem Freunde Torineff die Nachricht, daß Doris schwer erkrankt sei und im Spital liege. Er schrieb mir auch, daß es ihr sehr schlecht gehe und daß sich ihre Tante, die ihr nie besonders grün war, sich nur wenig um sie kümmere. Die Überführung in ein Sanatorium wäre notwendig, aber es sei ihm nicht möglich, das Geld auch nur leihweise aufzutreiben, dabei handle es sich nur um einen Betrag von x Reichsmark.

Ich hatte durch den Tod meines Vaters ziemlich viel Geld verfügbar und zögerte keine Minute, den genannten Betrag für die Sanatoriumskosten an Torineff zu überweisen. Torineff schrieb mir gleich darauf einen Brief, in dem er sich in seinem und in Doris Namen in überschwenglichster Weise bedankte und mir mittelteilte, wie glücklich sie darüber sei. Er habe ihr ein paar bescheidene Blumen auf den Nachttisch gestellt. Leider erlaube es seine schmale Börse nicht, ihr Rosen zu kaufen. Ich sandte Torineff wieder einen Geldbetrag, mit der Bitte, täglich in meinem Namen weißen Flieder, dies war Doris Lieblingsblume, an ihr Bett zu bringen. Nunmehr schrieb ich Torineff täglich und legte stets einen Brief an Doris, die ich unendlich bedauerte, bei Torineff antwortete regelmäßig und berichtete über den Zustand der Kranken, der sich täglich zu verschlimmern schien. Einmal, ich war zu Tränen gerührt, las ich, mit zitternder Hand geschrieben, am Ende eines Briefes: „Doris“.

Ich schrieb Torineff, daß ich, sobald ich könnte, wenigstens für einen Tag nach Berlin kommen würde, um Doris zu sehen. Drei Tage später erhielt ich einen Brief von Torineff, der wohl der rührseligste war, den ich je gelesen habe. Der Inhalt war kurz. Doris sei an der Operation gestorben und bereits begraben; ihr letztes Wort sei mein Name gewesen. So nebenbei teilte er mir mit, daß er für einen Kranz, den er in meinem Namen auf ihr Grab legte, x Mark bezahlen mußte.

Mir war damals sehr weh ums Herz, denn ich hatte Doris sehr lieb und hatte auch die Absicht gehabt, sie zu heiraten. Nun hatte ich sozusagen mit einem Schläge Vater und Frau verloren.

Ich ging ins Ausland, um dort in einer großen Firma zu arbeiten und mich weiterzubilden. Da schrieb mir Torineff wieder eines Tages, Doris Tante sei so geizig, daß

Izmenjani poročajo o razmerah na britanskem otoku

Narod je naveličan vojne — „Svinjsko“ počenjanje gangsterskih tipov USA — Veliko zanimanje za nemški socializem

Berlin, 2. novembra. Zastopnik nemške poročevalne službe je imel priliko, da se je te dni razgovarjal z izmenjanimi interniranci, ki so se vrnili iz Angleške, med katerimi so se nahajali ranjeni vojaki, kapitani in mornarji nemških trgovskih ladij in tudi nekaj žen.

Vojaki in interniranci te izmenjane skupine so lahko na podlagi svojih opazovanj zbrali številne vtise in so si v razgovoru z osebjem stražnikov ter prebivalstva v krajih internacije lahko napravili pojasnil bogato sliko o britanskih vsakdanjostih. Iz njihovih ugotovitev se poda in potrjuje pojmovanje, da se slika pravega položaja na Angleškem bistveno razlikuje od tega, ki si ga prizadeva britanska agitacija vsak dan naslikati.

Tako poročajo na primer povratniki o razpoloženju na Angleškem, da je tam veliko razočaranje zaradi dolgega trajanja vojne, o kateri so tam dolgo časa mislili, da bo končana v letu 1943. Angleži kakor Kanadijci so izrazito naveličani vojne.

Povratniki tudi potrjujejo nasprotja, ki se čisto ponavljajo med Britanci in Amerikanci. Obstoj izrazito sovraštvo proti Amerikancem. Pred nekaj tedni se je izkrcalo v Angliji več tisoč črncev iz USA. Njihov nastop je povzročil pravo ogorčenost. Amerikanci Zedinjenih držav se sploh vedejo »svinjsko«, kakor se povratniki drastično izražajo. Med njimi se nahajajo izraziti tipi gangsterjev, ki so zagrešili pohotne umore in druga zločinstva; v Angliji občutijo topogledne obsodbe po severnoameriških sodiščih kot nezadostne.

Splošno tožijo o slabi prehrani, ki ni povzročila nevolje samo v taboriščih, ampak tudi pri prebivalstvu rastočo resno skrb. Tuberkuloza se je pod vplivom težavnih prehranjevalnih razmer na nevaren način zelo razširila. Izmed snovi vojskovanja razpravljajo največ o zastrahovalnih napadih, ki se zdijo angleškemu občinstvu več kot problematični, strah pred nemškim povračilom, pa vedno narašča.

Posebno zanimiva in omembe vredna opazovanja so sovražniki lahko dali glede stališča angleškega prebivalstva do sodobnih in bodočih socialnih vprašanj. Poročali

Skupnost zračne zaščite

Za izvedbo vseh nalog o samoobrambi ob priliki zračnih napadov se ustanovijo skupnosti zračne obrambe (Luftschutzgemeinschaft LSG). To združenje obsega vse stanovce ene ali več hiš. Njihova naloga je, pripraviti prve pogoje uspešne obrambe pred škodo pri morebitnih napadih iz zraka.

so soglasno o izrednem zanimanju, ki ga kaže pripravi: človek v Angliji n. pr. redno glede naprav v Nemčiji, ki so v tako grobem nasprotju z bednimi razmerami med širokimi masami angleških delavcev. Interniranci so na primer redno vpraševali po napravah Deutsche Arbeitsfronte, organizaciji KdF, o plačilu, dopustu in o drugih Angležem nepoznatih socialnih ureditvah. Eden izmed povratnikov je prepričevalno pripovedoval, da je moral na svojih vožnjah do bolnišnice vedno preprečkati ulice najbornejših delavskih stanovanj, v katerih životarijo ljudje oblečeni v cunje in napol sestradani, med tem ko angleški časopisi čvekajo o plutokratski »osvoboditvi« človeštva po vojni.

Tudi z židovskim vprašanjem se preprosto angleško ljudstvo izredno močno bavi. Globoko je ogorčeno zaradi brezobzirnega načina, kako Židje zaslužijo z vojno. Ves britanski srednji stan ogorčeno ugotavlja, da židovska podjetja sistematično uničujejo male trgovce. Nek civilni interniranec, ki je imel zelo veliko stikov z angleškimi vojaki na svojem dolgem bivanju v bolnišnicah, je med drugim izjavil, da je tekom časa vprašal najmanj 500 angleških vojakov ravno za njihovo mnenje glede Židov. Vsi ti so zabavljali čez Žide in so se jezili zaradi prednosti, ki so jih Židje na Angleškem povsod deležni, glede pravic, ki se jih lastijo, in enormnih dobitkov, ki jih imajo iz vojnega gospodarstva. Isto stališče zavzemajo severnoameriški vojaki, v kolikor prihajajo iz ozemelj farmarjev Srednjega Zapada. Tudi oni izjavljajo, kakor angleški vojaki, da bodo Židje izkoristili gospodarski zlom, ki bo po vojni sigurno nastal v Angliji in Zedinjenih državah.

Večina angleških vojakov je v tej zvezi vedno znova vpraševala: »Za koga se Ang-

lija bojuje prav za prav? Vendar za nikogar drugega kot za Žide in kapitaliste.

Že ti prvi pogovori z vrnivšimi se Nemci dajejo zelo zanimiv vpogled v sedanjo situacijo na britanskem otoku. Gre za prvo avtentično poročilo o razpoloženju in mnenju preprostega britanskega ljudstva, ki bo, če traja vojna še dalje, postala pomembna tudi za vojnoložinsko klicko plutokratov. Pripomniti je še treba da je pri interniranih Nemcih vzlic vsem poskusom britanske vlade, da bi vplivala nanje s svojo agitacijo, ostalo neomajno zaupanje vseh do Führerja in Reicha. Tudi v svoji samoti na Angleškem niso nikdar dvomili o nemški zmagi. Vračajo se v trdnem prepričanju, da nemški narod v nasprotju z britanskim natančno ve, zakaj se bojuje, da se bo v tej borbi držal in si izvojeval zmago.

Angleži hvalijo nemško ravnanje

Madrid, 2. novembra. Ni niti enega angleškega ujetnika, ki se vrača iz nemškega ujetništva, ni, ki bi se pritoževal o ravnanju nemških oblasti, poroča v četrtletnem londonski poročevalcu lista »Ya«. Niti en ranjeni angleški vojak ni znil besede sovraštva ali

Cripps priznava cilje plutokratsko-boljševiške lige:

Sila naj vlada svet

Načrt „svetovne diktature“ za popolno zasužnjenje narodov

Bern, 2. novembra. Odkar je bil sir Strafford Cripps pred četrletjem na čelu delegacije angleške strokovne zveze v Moskvi, je odzval sovjetskemu veleposlaniku v Londonu del naporov s tem, da je poskrbel za razširjenje boljševiških agitacijskih gesel v Veliki Britaniji. Pri tem se je pokazalo, da se zelo krijejo želje angleške plutokracije za bodočnost z onimi boljševiki, v kolikor gre za to, da se podjarmijo narodi.

Cripps, ki je razvijal svoje misli pred inozemsko časnikarsko zvezo v Londonu, je pri tem ubral pot preko načrta za ustanovitev mednarodne organizacije, ki naj bi v gotovem smislu predstavljala višjo zvezo narodov. Toda, če so nekoč pri ustanovitvi ženevske lige poskusili še fikcijo, da je njena naloga, da združi vse narode na enakopravni podlagi, se odpoje Cripps sedaj ponoviti tega ponesrečenega slepilnega manevra. Bilo bi smešno — tako namreč misli —, če bi si predstavljali, da bi svet mogel vladati velik odbor, v katerem je zastopan vsak narod. Ne potrebujemo nobeneega parlamenta, temveč samo eno vlado. Cripps zahteva zaradi tega ustanovitev »svetovnega odbora«, v katerem bi imele besedo samo velesile. Te naj »upravljajo« ves svet in ga kontrolirajo, pri čemer bi imela še vsaka posebne krajevne pravice. Vojaška varnost ali nadzorovanje sveta, ki sta — kot smelo trdi Cripps — sedaj splošno priznana in za mirno ureditev poveljnega časa potrebna, morata biti prva skrb velesil, ki imajo na razpolago oporišča in vojaške sile. Če je ta varnost organizirana na krajevni podlagi, bodo male države v svojem okolišju lahko kaj pomenile in izpolnile svoje dolžnosti. Vojaška varnost je največjega pomena, toda smatram, da je največje važnosti, da zagotovimo po vojni svetovni mir s silo. Samo tak sistem je lahko trajno uspešen. Pri tem je demokratičen nazor, da se mora pridobiti in ohraniti svobodno pritrđitev vladanih za novi režim.

Iz vseh krajev sveta

Izraženo v teži, zgubi sonce z izžarevanjem v minuti 250 ton, to je 650 krat več, kot steče v istem času vode preko niagarskega slapu. To v svetovni prostor izžarevano množino energije nadomestijo postopki v atomskem središču, ki so koncem koncev sprememba vodika in helija. Ker zagotavlja obseg vodika našega sonca dosedanje izžarevanje še za nekaj milijard let, nam ni treba biti v skrbeh za bodočnost.

Bilzu indijske obale so ujeli čolnarji fosforno se svetilkajočega košarja, ki je bil dolg 62 cm. Njegove noge so merile en meter. Žival je imela lovke, oči so ji bujile daleč zunaj glave. Ko so jo ujeli, je požrla ravno veliko ribo. Zvečer se je žival svetlikala, žarki so izžarevali iz njenega oklepa. Ta redkost je vzbudila pri naravoslovcih veliko zanimanja.

Velikanska plinarna je zletela v zrak kratke pred svitom v Vzhodni Pensilvaniji, je javil Columbia Broadcasting System. Po eksploziji je nastal velikanski požar, tako da so morali

jeze proti deželi, v kateri je bil ujet. »News Chronicle« je izvedel med angleškimi vračajočimi se ujetniki po Gallupovem zavodu okrožno povprašanje o njihovem mnenju glede ravnanja v nemških ujetniških taboriščih. Največji del je odgovoril z besedami »prijateljstva in respekta za Nemčijo in njene pomoči«.

Kanadska soldateska lovi ženske

Rim, 2. novembra. Pozorišče barbarskih grozovitosti pri prehodu kanadskih čet je bilo zapadno od Melfa v pokrajini Potenza ležeče južnoitalijansko mesto Maschito, ki šteje približno 4000 prebivalcev. Kanadske čete, ki so napravile na svojem pohodu v Maschitu odmor, da dopolnijo svoje zaloge vode, so začele loviti žene kraja. Ko so branili možje čast svojih žena, je prišlo do krvavih spopadov. Med po kanadskih četah umorjenimi se nahaja tudi katoliški duhovnik kraja, Don Giovanni Turallo. Poskušal je iztrgati svojo 16 letno nečakinjo Serafino Altomonte iz rok nekega Kanadca, pri čemer je bil ustreljen. Deklico so našli kasneje umorjeno. Ravno tako je bil ubit lekarnar kraja, dr. Francesco Ilone, ki je hotel rešiti svojo 20 letno ženo pred kanadskimi četami. Točno število v Maschitu umorjenih žena in moč ni znano. V vaseh okoli Maschita je izbruhnila panika, ko so zvedeli za te dogodke. Prebivalstvo je zbežalo v gore.

Gorski lovci v boju proti tolпам

Berlin, 2. novembra. Običajna taktika komunističnih tolp, da izpraznijo taborišča in poskrijejo orožja, municijo in živila, kadar se približujejo nemške čete, se, kakor že večkrat pri akcijah čiščenja v balkanskih gorah, tudi te dni ni obnesla zaradi hitrosti naših vojakov.

V teku takšne akcije so gorski lovci z izrednimi uspehi na pohodu prehodili 80 km v dveh dnevih in nočeh. Pri tem so morali preprečkati več ko 20 tokov voda, premagati višine med 800 in 2000 metrov na ozkih stezicah za tovrne osle skozi kamenite globeli brez poti in sesutine, in morali so si v več bitkah šele pridobiti prosto pot skozi globeli in rečne doline. Čeravno so ogleduhi banditov signalizirali prihod gorskih lovcev od kraja do kraja z ognjem na višinah, vendar posvarjeni niso imeli več dovolj časa, da bi izpraznili svoja municijska skladišča. V neki večji vasi, iz katere so se banditi mogli s hitrim pobegom še ravno pravočasno rešiti v gozdove, so našli gorski lovci v mlinu glavno skladišče. Vrh tega so ugotovili, da so rabile tudi vse druge hiše kot municijska skladišča. Samo v odseku dveh bataljonov gorskih lovcev so razen velikih množic min, ročnih granat, ročnih strelnih orožij in goriva našli nekaj stotisoč patron municije za puške in jo zasegeli ali uničili.

All naj pokurimo surovino?

Najprej bi smatral vsak, da je popolnoma izključeno, posebno še v sedanjem času, da bi delal kako tako neumnost. Les pa, ki ga pokurimo odn. uporabimo za zakurjenje, je zelo zaželen in zato sedaj v vsakem oziru štedljivo uporabljiva surovina. Njene uporabne možnosti so se v zadnjih desetih letih več kot podvojile: danes jih je že okoli 4500. Kar smo preje pokurili lesa, se danes lahko gospodarsko bolje uporabi, bodisi za pridelovanje staničnine, razstreliva, gonilnega sredstva na poti preko pridobivanja sladkorja ali na poti razplinjenja kot nadomestek za gonilno sredstvo v generatorju. Kjer se torej lahko les nadomesti, naj se ne pokuri. To velja za podkurjenje. Kjer ni na razpolago zadosti prižigalcev premoga, se lahko zakuri z zdrobljenim mladim gorivom kot briketom, rjavim premogom ali šoto, ne da bi zato potrebovali les. Pojasnila dajejo prodajalci premoga ali pristojni gozdarski in gospodarski urad.

Ali je umetnost prižgati ogenj?

Gotovo je umetnost za divjaka v gozdih in grmovju, ukresati ogenj brez nam poznane žveplenke. Toda tudi mi smo radi naših tehničnih pripomočkov samo pozabili, da je prav lahko umetnost pravilno in dobro zakuriti ogenj, kajti navadili smo se, da vse s tem poenostavimo, da vzamemo vedno tam, kjer je kaj na razpolago. Večinoma se porabi lepa množina lesa za podkurjenje in papirja, kar ne pomeni samo zapravljanje dragocenih surovin, temveč največkrat s tem, v kolikor zažgemo papir, škodujemo kurišču in dimniku, ker postane ta sajasta. Vsega tega si sedaj ne moremo privoščiti, radi česar se daje vedno manj lesa za podkurjenje in mesto njega uporabljamo vžigalnik premoga. Če ga ni dobiti, lahko gospodinja prižge premog s premogom brez vseh pripomočkov. Kako se nato uporabi samo prav malo papirja in zdrobljene mlade gorilne snovi, briket, rjavi premog ali šota, to pojasnjuje pomnik, ki ga dobite pri vašem trgovcu s premogom ali pri pristojnem gozdarskem in gospodarskem uradu.

Nad vsako bolniško posteljo visi tabela, na kateri sta razvidni dve krivulji: krivulja vročine in krivulja pulza. Kajti bilo človeka daje pojasnilo o delovanju srca in s tem o stanju celotnega organizma. Vsakdor ve, da se pulz — njegovo ime pride od latinskega »pulsus« — udarec — najmočnejše občuti v členku roke v bližini mesta, kjer je pregib palca. Čuti se ga pa lahko, kadar ima kdo morda na tem mestu kakšno zavezo, tudi na senh, na vratnih žilah odvodnicah ali na hrbtni noge — povsod tam, kjer so žile precej goste pod kožo in leže nad kostjo. V raznih človeških dobah je utrip srca izredno različen. Pri zdravem odraslem človeku štejejo na minuto 60 do 80 utripov — pri otrokih je njih število višje, najvišje v dobi dojenčka: dojenček ima 130 utripov na minuto.

Zatemnitev v Kärntnu

Po uradni odločbi se mora zatemniti v tednu od 29. oktobra do 6. novembra 1943 od 17.30 ure do 6. ure. Za olajšanje poslovnega življenja se lahko opusti zasenčenje normalne notranje razsvetljave trgovskih prostorov v poslovalnicah, ki se nahajajo v prtiličju, navzven do 19 ure. Ko se zališi svarilni signal, ta ugodnost ne velja. Opustiti se morajo še nadalje svetlobne reklame.

Tako se je končala Jugoslavija

Spisal Danilo Gregorić Copyright 1943 by Wilhelm Goldmann Verlag in Leipzig 12

In dne 26. avgusta so bili vsi tukaj, v Velde-
su, novi možje, ki naj bi vdrgli v zgodovini
Jugoslavije izoblikovali sodelovanje Srbov in
Hrvatov in s tem ustvarili državi in njegovi
politiki nove, sigurne temelje. V veliki dvorani
hotela Toplice so sedeli in stali naokrog. Le
malo znanih obrazov je bilo med njimi, ki smo
jih videli v zadnjih letih političnega življenja
v Beogradu v prvi vrsti. Drugi so bili novi.
Možje, o katerih so bili govorili, katerih ime-
na so se v preteklih časih v Beogradu pojavila
le takrat, če so se v Beogradu jezili zaradi
obstojne trmoglavosti Hrvatov. Nekoliko
velezdajniškega priokusa se je držalo mož, ki
so bili tu prišli iz Beograda. Saj so se vendar
skozi dolga leta neutrudljivo bojevali proti
Beogradu in njegovi politiki.

Tu je bil debeli, veliki razgrajajoči bonvi-
vant, ki je z dolgimi težkimi koraki hodil
gori in dol, tu pa tam spregovoril kakšno ro-
bato šaljkvo skupinam; bil je to odvetnik
šutej iz Sarajeva, voditelj bosenskih Hrvatov,
ki je bil določen za finančnega ministra v novi
vladi.

»Ha, ha«, se je nasmejal neki mali skupini
Belgrajčanov, »bom vam že pokazal, vam
Srbijancem, če bom nekoč sedel v belgrajskem
finančnem ministrstvu. Vse tiste lepe dnarce,
ki smo vam jih dobavili v Beograd, boste morali
izpljuniti! Sedaj bo tam dol pri vas ne-
halo dajanje prednosti!«

In zasmejal se je, da je kar bobnelo.
V globokih naslonjačih so se usedli v skupino
trije gospodje v črnih oblekah. Mihaldžić, vi-
teč, z modrim, bledim obrazom, eleganten,
polglasen, imeniten, ki je bil določen za no-

Konstantinović je spadal k najvišjim pou-
čenim, in zato sta ga tudi njegova tovariša pri
razgovoru z veliko pozornostjo poslušala.

Se nek četrti mož je pristopil k tej skupini.
Visoko zrasel, z okroglo mačjo glavo, v sredi
prečko skozi osivle kratke lase, s stereotip-
nim smehljajem gledališkega igralca in širo-
kim nosom. Mel si je roke in se sklonil k Mi-
haldžiću. Bil je to Budisavljević, ki je bil v
vodstvu stranke naslednik v zagrenjeni emi-
graciji umrlega Pribičevića. Srb iz Hrvatske
kakor Pribičević, odličan član lože, prepričan
marksist, se je bil Budisavljević, nadaljujoč po-
litiko svojega umrlega prednika, zapisal Ma-
čku za dobro in slabo. In Maček, ki mu je bilo
do tega, da po možnosti ojači pozicijo Hrvatov
proti Srbom in da potegne k sebi tudi Srbe
iz Hrvatske, ki so tvorili eno tretjino prebi-
valstva, v svojo veliko, proti Beogradu obrnje-
no fronto, je bil vedno lojalni in zvest, velik
zaveznik. Ni zapustil svojih prijateljev, katerih
sodelovanje v kabinetu, v katerega je hotel
vstopiti na podlagi sporazuma med Beogradom
in Zagrebom, je bil zanj vedno absoluten pogoj.

»Kaj pa še delata ta dva vedno zgoraj?« je
vprašal Cubrilović s svojim debelim glasom
prišleca. »Saj je vendar že vse v redu.«

»Nista dva, ampak trije so«, je odgovoril
Budisavljević s prikupljivim smehljajem, —
»kajti pri njih je tudi šubašić, bodoči ban Hr-
vatske. In je še nekaj postranskih reči, ki jih
je bilo treba rešiti. Kateri izmed Cvetkoviće-
vih prijateljev bo še prišel v kabinet.«

Gledal je k skupini, ki se je bila pri neki
veliki šipi zrcala zbrala na drugem koncu in
se z živahnimi gestikulacijami poglabila v

Prisega dr. Mačka v gradu na Brdu v avgustu 1939. leta.

likim naprej štrlečim nosom, z debelimi usti,
težkimi obrvmi. V svetovni vojni je bil bolgar-
ski častnik in je imel še srbsko kroglo v tele-
su. Potem je postal zopet srbski politik. Go-
voril je malo in modro, ni sicer veliko cenil
politične igre v Beogradu, pa ga je vedno znova
privlačevala, ker je samo tam bila možnost
za njegovo udejstvovanje.

Dvorana je postala razgibana. Po stopnicah
sta prišla Cvetković in Maček.

Hitro sta postala središče skupine ministrov
in novinarjev. Z dobrodušnim, širokim smehljaj-
jem na zvitim, zdravem kmečkem obrazu z
naočniki je Maček dobre volje in šaljkvo odgo-
varjal na stavljena mu vprašanja. Ni se mogel
odločiti za to, da bi si bil za predstoječo zapri-
sego nove vlade pred princem oblekel po pred-
pisu »cut« (gospoko sukno na škrice). Črna
praznična suknja, kakor jo nosijo kmetje nje-
gove pokrajine, je obdajala njegove okrogle
ude. In tudi Cvetković je bil proti predpisu v
svetli poletni obleki.

Glasno in nekoliko nervozno v svojem na
zunaj kazanem miru in nadmoči se je podala
vsa skupina ministrov sedaj k avtomobilom,
ki so že stali pripravljene pred hotelom, da jih
povedejo na grad Brdo k regentu. Veliko delo
sporazuma naj bi bilo nagrajeno.

V dvorani je ostalo le nekaj malo ljudi. Glo-
boko naslonjen nazaj na svoj naslonjač je se-
del dosedanji predsednik skupščine Milan Si-
monović. Kot star srbski politik, ponovno mi-
nister, eden izmed največjih ljudi Južne Sr-
bije, prosvetljen in utrujen po dolgih političnih
bojih pod Pašičem in njegovimi nasledniki,
je Simonović z majhnim porogljivim smehlja-
jem gledal za skupino ministrov, ki je bila
odšla. Prisedel sem k njemu.

»Gospod predsednik, kakšno je vaše mnenje
glede stvari, ki se danes tukaj dogajajo.«

Simonović ni takoj odgovoril. Bil je iz šole
starega Pašića, da je treba vse, kar se reče,
natančno premisliti, preden so oblikovane be-
sede. Kar je kdo rekel, ni mogel več poklicati

nazaj, in kar je kdo mislil, tega pač tudi ni
bilo treba takoj povedati.

»Gotovo je to važen dogodek«, je počasi spre-
govoril Simonović. »Upajmo, da se bo dobro
končalo. Vsekakor je to zvezano z rizikom.«

Zopet dolg premolk. Nato je stari, sklonivši
se čez mizo s svojo plešasto, čisto obrto glavo
z ostrimi, neobrobjenimi naočniki, nadaljeval:
»Bojim se, da so preveč popustili Hrvatom.
Nevarno je, če kdo pusti državo iz roke. In
dobro vem, kaj so koalicije, pri katerih mora
človek vedno znova popuščati.«

Počasi je Simonović izvlekel iz svojega blač-
nega žepa starinsko težko tobacno dozo in si
počasi zvijal cigareto. Jaz sem to potrpežljivo
gledal. Moralo je priti še več.

»In kakšna bo sedaj ta vlada? Napravili
so državo v državi. Hrvatom so dali najvaž-
nejša ministrstva. Vse je sedaj pač odvisno od
Mačkove dobre volje. Mislim, da je Dragiša
pretiraval.«

»Drugače pač ni šlo«, sem si dovolil pripom-
niti.

»Zakaj ne?« Zvenelo je to skoraj jezno. —
»Ni li tudi Pašić nekoč poskušal, priti s Hr-
vati do sporazuma, in vendar iz tega ni bilo
nič. In če bi pustili, da bi ljudje še naprej
cepotali, bi bili postali mehkejši. Sporazum —
slab patriot je, kdor ni za sporazum. Toda za
kakšen sporazum — to je vprašanje!«

Počasi potegljaji iz debelozavite cigarete
so zopet omogočili pomislanje v razgovoru.

In potem, reakcija v Srbiji ne bo posebno
ugodna, to je že sedaj gotova stvar. Dragiša
bo veliko zgubil.

»Toda v Srbiji je bilo vendar veliko razpo-
loženje za sporazum; videli smo to pri volit-
vah v decembru«, sem ugovarjal.

»V Srbiji je razpoloženje vedno zoper to,
kar dela vlada. To bi morali vi že vedeti, če
se hočete pri nas baviti s politiko. Vrhu tega
si ljudje pod sporazumom niso predstavljali
na pol samostojne Hrvatske, kakršna naj zdaj
tu nastane.«

(Dalje prihodnjic)

Na naši sliki na desni Grandhotel Toplice, v katerem so se vršila pogajanja med vodjo
Hrvatov Mačkom in ministrskim predsednikom Cvetkovićem. Bild: Ruder (Foto Kunz) Velde

tranjega ministra. On je bil zadnji hrvatski
ban in je bil veliko prispeval, da so se dovr-
šila pogajanja. Pozneje se je bil zapletel v
temne izseljeniške zadeve, je dajal potuho na-
rodno tujim krogom hujskačev, dokler ni stvar
prišla na svetlo in so ga morali nekaj mesecev
pred zlomom države odstraniti iz vlade. Tisti
dan je sedel v Velde mirno, držeč konice pr-
stov skupaj in govoril s svojim prostozidar-
skim pobratimom, robotopoteznim Cubrilovi-
ćem, ki je bil kot bosenski Srb položil svojo
usodo v veliko hrvatsko ladjo. Neenaka dvo-
jica, toda oba edina glede mogočne organiza-
cije, ki je bila iz ozadja vodila in je še naprej
vodila usodo države. Organizacija, ki je drž-
žavo potem naposled tudi pahnila v strašno
katastrofo: prostozidarska loža.

Tretji v tej zvezi, ki je z njima šepetajoč
izmenjavaj opazke, je bil dolg in suh. Visoko
čelo, ki je zavzelo pol obraza, je bilo široko
in je občelo koničasti trikotni obraz. Dolgo-
prstne roke so tu pa tam prijele z afektirano
kretno veliko čelo in preko njega gladilo,
kakor da bi hotele obrniti pozornost na njego-
vo velikost in prepoditi malenkost, ničevosti,
katere ne bi smele nadlegovati velikega mi-
sleca. Bil je to Konstantinović, prejšnji pro-
fesor in bodoči minister, najbližji posvetovalec
predsednika Cvetkovića, posrednik med
njim in Hrvatmi, mož, ki naj bi dal politiki
državnopravne formule, ki naj bi pozneje,
kot vladni jurist in končno kot minister za
pravosodje ocenil in ustanovil vse uredbe in
vse zakone in ki je tako postal najvplivnejši
mož poleg obeh vladnih načelnikov.

Konstantinović je bil dosegel svoj cilj, za
katerim se je pehal v svoji neukroti časti-
lakomnosti, ko je bil še mal, nepoznan po sve-
tu. Kot čisto mlad mož je bil francoski pro-
stovoljec v prvi svetovni vojni. In potem je
bil tam, v veliki Franciji, ki je iz malih bal-
kanskih razmer prihajajočega mladega člo-
veka vedno tako fascinarala. Postal je prostozid-
ar. Ložo je smatral za sredstvo, da pride
do moči. Bil je njen zvest služabnik. In sedaj
kot član vlade, bo mogel končno vendarle
uresničiti vse načrte, ki so jih ložni bratje
razmotrivali v zaključnih sestankih. Seveda
ne v razgovorih velike mase malih prostozid-
arjev. Ti so bili odpravljani s humanimi fra-
zami, s predavanji o gospodarskih in pro-
svetnih problemih, smešno prevaro v zname-
nju mrtvaških glav in sedemročnih svečnikov,
predpasanih predpasnikov in nesmiselnih for-
mul starega velja, h kateremu je spadal
Konstantinović je bil najmanjši krog v stvari
poučenih. Bil je v Velikem Orientu, v Parizu.
In tukaj je videl, kako dela prostozidarska
politika in kako je treba razprestati žice, na ka-
terih visi politično in gospodarsko življenje na-
rodov.

razgovor. Bliže sedeči so tudi obrnili svoje gla-
ve v to smer. Tam so stali skupaj Tomić, do-
sedanji trgovski minister, siv in gladko poče-
san, z jovialnim obrazom v brezhibnem žake-
ju. Bešlić, velik in širok, z debelimi naočniki
in navzdol visečimi brkami tjulnja, dosedanji
minister za poljedelstvo. Macedonec Altipar-
maković, z obrazom orientalskega paše, z ve-

Žena, ki pomaga lovarišem svojega obrata

Kaj dela Soziale Betriebsarbeiterin? — Njen položaj in njene naloge v obratu

»Moram se izseliti iz svojega stanovanja«,
je poročal delavec industrijske tvornice Sozi-
ale Betriebsarbeiterin (socialni delavki obra-
ta), ki smo jo obiskali, da bi se z njo razgo-
varjali o njenem delu in o njenem položaju v
obratu. »Hiša razpada in so jo proglasili za
slabo, jaz pa še nisem našel nobenega drugega
stanovanja. Ali mi tu lahko pomagate?« Seve-
da bo Soziale Betriebsarbeiterin poskušala to,
kajti za to je pač tukaj, da se zavzame za za-
deve uslužbenec svojega obrata, v kolikor so
želje in zahteve v primernem okviru. V tem
primeru stopi ona v zvezo z Gauwohnung-
kommisarjem, in ker gre za nujno zadevo, bo
zadeva zadovoljivo rešena čim prej ko mogoče.

Mnogim lahko pomaga

To jutro slišimo še veliko želja in zvemo o
skrbih, zlasti pri ženskih nameščenkah, ki se
obračajo za svet in pomoč na Soziale Betriebs-
arbeiterin, ki je v tvornici že znana pod krat-
ko označbo »SB«. Tu imamo neko mlado ma-
ter, ki nima nobenega otroškega vozička. Pre-
skrbeli ga bodo, čim dospe prvi komad v skladišče
trrdke, s katero je tvornica v zvezi. Ne-
ko mlado dekle se hoče poročiti, a ima zaradi
tega neprilike s svojimi starši. Tudi tukaj po-
skuša Soziale Betriebsarbeiterin pomagati, če-
tudi so to zadeve, ki niso v neposredni zvezi
z obratom. Njen delokrog sega tako daleč in
njena uporabna možnost je tako mnogostran-
ska, da je samo od nje same odvisno, kako
daleč se zavzame za svoje delovne tovarišice.

Poglavitno se pa briga za razmere v obratu.
Tu je treba napraviti vsižnitne naprave, tam
zopet je treba za določen oddelek poskrbeti bolj-
še prilike za sedenje, da se olajša delo žen-
skim uslužbenkam. Na drugi strani je treba
zopet izvršiti izboljšanja, ki so potrebna za
zdravje.

Spričevalo nacionalsocialističnega vodstva ljudi

Ze to malo število zgledov daje vpogled v ob-
sežno delovanje, ki ga ima Soziale Betriebs-
arbeiterin. V kapitalističnem gospodarskem si-
stemu z njegovim brezobzirnim izkoriščanjem

Ni lahka stvar, znati se v mnogostranskem
področju nalog. To ni mogoče kar pri pisalni
mizi; treba je predvsem, da je kdo stal sam
pri stroju, da je lahko dobil sliko o stiskah
tovarišic. Soziale Betriebsarbeiterin je torej
delavka. Njene voditeljske sposobnosti in
njeno socialno vedenje so poleg temeljite izo-
brazbe osnovni pogoji za njeno imenovanje.
Njeno delovanje se razteza na vsa socialna
področja obrata. Ne spada torej v njen delo-
krog, da bi uvajala nove uslužbenke v delo,
ampak ona jih mora vklopiti v socialno

Žena obiščejo Soziale Betriebsarbeiterin v njeni službeni sobi in jo prosijo za svet in po-
moč. (Bild: DAF Gauarchiv. Oreschitsch.)

občestvo obrata. Posebno blagodejno lahko vpliva pri v službi nahajajočih se ženah, ki čisto še niso bile zaposlene v kakšnem obratu.

Mnogostranski delokrog

»Naše delo obstaja iz samih malenkosti, iz vaja Socialne Betriebsarbeiterin dalje. »Naša naloga je, da oskrbujejo v širokem smislu naše žene in može. Celó za rodbine se zavzamemo, če tako žele uslužbenec. V sodelovanju z Betriebsobmannom je treba urediti na stotine in tisoče vprašanj ki potem vseeno dajo skupaj eno veliko celoto. Naše delo se ne more ugotoviti v številkah, je pa zelo na široko razpredeno. Ono pa končno ustvarja to, kar bi lahko imenovali nacionalsocialističen duh obrata, atmosfero obojestranskega razumevanja, veselje do dela, vzajemnega dela od tovariša do tovariša in od oddelka do oddelka. Mi poma g a m o, to je naša dolžnost. Skrbimo za obratni otroški vrtec, ki odvzame mnogim ženam veliko skrb, oskrbuje delovne tovariše, ki so odrinili k vojakom, s tem, da jim pošiljamo zavojčke in že zdaj je mladinska skupina zaposlena z izdelovanjem božičnih daril. Pomagamo uslužbenecem, kadar jim je treba preskrbeti nakaznice za obleke, kar v bistvu opravlja mesto za izdajo nakaznic v obratu, me gojimo in dopolnjujemo knjižnico obrata, katero zelo uporabljajo. Pod našo kontrolo je tudi obratna kuhinja, v katerih same jemo in se tako lahko najboljše preprčamo, ali so jedli dobre. Vrhu tega olajšamo našim gospodinjnam nakup s tem, da jim dobavimo zelenjavo in sadje in druge reči, ter jih razdelimo po obratu. Navsezadnje smo pa še namestnice pri zamenjavi delovnih mest, da preskrbimo ženam obrata dodatni dopust.«

Aktivnost Betriebsführerja v vseh socialnih vprašanjih olajša delo, ki ga ima Socialne Betriebsleiterin, kar koncem koncev vendarle pride prav obratu samemu. Ta ustanova, ki je šele v razvoju in je najprej uvedena le v veleobratih, se vedno bolj izgrajuje. Ker se za male obrate ne splača uvedba te ustanove, so v enem Gau Sozialgewerke uvedla Socialne Betriebsarbeiterin za več obratov skupno, da delujejo tako za rokodelske mojstre, kakor za njihove delavce in nameščence. Tudi v Kärntnu ne bo ostalo samo pri tem, kar so dosedaj dosegli.

Fr. Horstmann.

Športni poročevalci

Pomembna zmaga Aßlinga v boksu

Aßling zmaga nad LSV Zeltwegom z 11:5

ABLING, 2. novembra. V soboto zvečer so se pomerili boksarji. Tu Sp G. Aßling, pojačan z nekaj boksarji KAC, z Luftwaffensportvereinom iz Zeltwega v Aßlingu. Aßling je visoko zmagal. Glavno zanimanje razprodane dvorane se je osredotočilo na boj nemškega mojstra Imbswellerja (Zeltweg) proti Weissu od KACA. To srečanje je pokazalo boksarski šport v največji popolnosti in je prineslo Aßlingerjem zmago po točkah. Izidi so sledeči: Kohleger (KAC) premaga Negrotta (Zeltweg) po točkah, Kraxner (KAC) premaga Peltmanna (Zeltweg) po točkah, Lichtenegger (Zeltweg) premaga po točkah Smoleja (Aßling), Pristov (Aßling) je premagal v prvem kolu Zweia (Zeltweg). Ravno tako spravi Meinig (Aßling) v prvem kolu Blichu (Zeltweg) na tla, Supan (Aßling) premaga Helkerja (Zeltweg) po točkah. Imbsweller (Zeltweg) premaga Weiss (KAC) po točkah v najlepši borbi večera. Smolej (Aßling) in Krogger (Zeltweg) sta se borila neodločeno. Sodli je Blachutschek (KAC).

Dr. F. J. Lukas

Deutsch methodisch und praktisch

223. STUNDE.

Für die Wäscheverkäuferin. — Za prodajalko perila Hemd, das — srajca Chiffon, der — šifon Spitze, die — čipka geputzt — očiščen, osnažen Klöppelspitze, die — kekljane čipke Stiekeri, die — vezenje, vezilstvo; vezenina waschbar — sposoben za pranje kräftig — močen, krepak, silen mit Spitze besetzt — s čipkami obšit reich gestickt — z obilnim vezenjem strapazfähig — trpežen Popelin, der — popelin Batist, der — batist Stickereinsatz, der — vezeninast vložek Mollino, der — molino Oberweite, die — gornja širina Ärmel, der — rokav Damenhose, die — damske, ženske hlače Fassung, die — fazona, kroj Nachthemd, das — nočna srajca färbig — barvast, barven Schweißblätter, die — potnice gemustert — pregledan, prebran Kragerl, das — ovratnik Trikot, das — trikot Netz, das — mreža Rockkombination, die — kombinacija krila, suknje Spange, die — zaponka Flanell, der — flanela

Da se lahko poljedelski samooskrbovalci oskrbe z jedilnim oljem, je uredil gospod Reichsminister für Ernährung und Landwirtschaft samooskrbo z jedilnim oljem. Po tem se lahko oskrbe z jedilnim oljem oni kmetje in poljedelci, ki sami pridelujejo oljvite sadeže, če se, a) v kolikor dobavljajo mleko in je urejena njihova preskrba s presnim maslom po mlekarni z povračanjem presnega masla, odpovedo zopetnemu prejemu presnega masla za toliko oseb in tednov, za kolikor zahtevajo samooskrbo z jedilnim oljem, b) v kolikor imajo dovoljenje za pridobivanje domačega presnega masla, da je torej krita njihova preskrba s presnim maslom z lastnim pridobivanjem in se obenem sami oskrbujejo z mesom in mastjo, odpovedo za vsak kg jedilnega olja, ki ga zahtevajo za samooskrbo 1 1/2 kg vrednosti zakola odn. če se obremene v kartoteki zakola z 1 1/2 kratno množino za samooskrbo zahtevanega jedilnega olja vrednosti zakola, c) v kolikor imajo nakaznice za mast normalnih potrošnikov ali SV nakaznice za mast, ki opravčujejo do prejemanja presnega masla, odpovedo prejemu presnega masla za toliko oseb in tednov kot je predvidena samooskrba z jedilnim oljem. V ta namen mora izdatelj nakaznic razvednotiti in odločiti odgovarjajoče naročilne liste in odrezke.

Za samooskrbo določena množina znaša 12 kg na osebo in 52 tednov. Pridelovalci oljvitih sadežev so lahko deležni te samooskrbe, če za te množine jedilnega olja prodajo iz lastnega pridelka ali predelajo v olje proti plačilu ali 36 kg ogrščice, repice ali maka, ali 48 kg lanenega semena ali lanenega rumenjaka ali 60 kg saflora (posušenih cvetov barvarske bodljike), neoluščenih zrn sončnic, neoluščenih koščic buč ali gorčičnega semena. Predelava drugih, kot naštetih vrst oljvitih sadežev je dovoljena samo z izrecnim dovoljenjem pristojne zveze za mleko, mast, živino in gospodarnje z jajci.

Pri prodaji oljvitih sadežev dobijo pridelovalci istih od nakupovalca potrdilo o oddaji. Pri predložitvi tega lahko zaprosi pri svojem pristojnem uradu za izdajo nakaznic izstavitelj potrdila upravičenosti do olja. Za to prošnjo je treba uporabiti posebne obrazce ki se lahko dobe pri uradu za izdajanje nakaznic.

Tudi Gorenjke v Bocksteinu

Doslej nad 500 žen v ženski šoli, ki jo ima Deutsche Reichsbahn

Na vznožju slikovite doline v Bocksteinu je bilo ustanovljeno preteklo pomlad nadaljnje taborišče za šolanje po ravnateljstvu državnih železnic v Villachu, katero smo obiskali nekoga sončnega oktobrakega dne. Leži med strmimi planinami in ledeniki, katerih snežni vrhovi se blišče v milem jesenskem soncu. Skozl teče hudournik. V tej pokrajini se nahaja enonadstropna stavba, mirno obdana od zelenja smrek in rumenozlatih barv listnatega drevja.

Od aprila letos je prišlo semkaj nad 500 žensk, sprevednic potniških in tovornih vlakov ter kretničark iz področja ravnateljstva državnih železnic v Villachu na 14 dnevno šolanje. Večina žensk je zaposlenih v obratni službi, najdemo pa tukaj tudi moči iz prometne in upravne službe, ki se preučujejo za obratno službo, »vozeči se narode državnih železnic.

Cilj teh tedajev je dobra strokovna izobrazba, svetovnonazorno šolanje in gojitev duha skupnosti.

Toda tu se ne stremi samo za šolanjem in izobraževanjem, temveč ima v teh 14 dneh vsaka žena možnost, da se odpočije in razvedri. Izlet v čisti gorski zrak, zakuska na bližnji

Na obrazcu prošnje je treba poleg tega tudi potrditi, da se odpoveduje nabavi presnega masla ali po mlekarni v primeru odstavka a, ali po uradu za izdajanje nakaznic v primeru odstavka c. S to nakaznico za olje, ki je veljavna samo šest mesecev, lahko kupi samooskrbovalec olje.

Če hoče pridelovalec oljvitih sadežev sam predelati pridelane oljvite sadeže proti plačilu v olje, mora za to ravnotako zaprositi pri svojem pristojnem uradu za izdajanje nakaznic za izstavitelj dovoljenja upravičenosti do olja. Na tozadevni prošnji, za kar mora uporabiti obrazec, kateri se pridobi pri uradu za izdajanje nakaznic, se mora natančno navesti mlin, v katerem se predeluje olje proti plačilu. Mlin za predelovanje olja proti plačilu sme sprejeti oljvite sadeže, ki so določeni za predelavo proti plačilu, samo skupno z ustreznim nakazilom upravičenosti do olja in oddati nazaj pridelovalcu oljvitih sadežev samo na dovoljenje upravičenosti dovoljeno množino jedilnega olja. Do kakve večje množine ni upravičen.

Razširitev samooskrbe z jedilnim oljem na več oseb je samo takrat možna, če se proda odnoso stavi na razpolago za predelavo proti plačilu večja množina oljvitih sadežev lastnega pridelka in se na isti način razširi odpoved do presnega masla ali vrednosti zakola.

Vse one množine oljvitih sadežev, ki jih pridelovalec oljvitih sadežev ne uporabi za samooskrbo z jedilnim oljem, mora prodati nakupovalcu, ki je pooblaščen za nakup oljvitih sadežev. Samo ob sebi umevno je, da se ne sme omejiti pridelovanje oljvitih sadežev samo na one množine, ki jih potrebuje pridelovalec za lastno oskrbo z jedilnim oljem, temveč da jih prideluje še daleko več, ker je vendar treba kriti potrebo ostalega prebivalstva z oljem.

Poleg spredaj navedenih možnosti za samooskrbo z jedilnim oljem lahko dobijo pridelovalci oljvitih sadežev pri ustreznih oddaji oljvitih sadežev še dodatno dodelitev jedilnega olja v obliki nagrade. Več o tem je razvidno iz 44. številke tednika Landesbauernschaft für Kärnten.

Burgstaller

planini, obisk v bližnjem letovišču Badgastellnu. Kdo bi ne vzdržal tu?

Žene in dekleta iz vseh stanov in poklicev se tukaj shajajo, da dobe prvo veliko temeljno izobrazbo za odgovorno službo pri nemških državnih železnicah. Boječe mešani občutki, s tisoč predsodki ne pridejo zmerom rače v to gorsko šolo. Toda že v nekaj dnevih so se znašle, vse notranje tesnobe so zginile in ob koncu tečaja bi najraje vse še tukaj ostale.

Rodbinska kronika iz Gorenjske

Kreis Krainburg

Kranburg. Rodili so se: Anton Perne, Krainburg-Falkendorf; Veronika Bisant, Freithof; Anna Groß, Wart in Alois Sabret, Bobouk. — Poročili so se: Josef Knifitz, in Antonia Oblak, Terboje; Stanislaus Wochinz, in Maria Filipitsch, Altosnitz; Andreas Perko, Helligenkreuz in Margarethe Ousener, Dornitz; Andreas Piber, Wart in Irmgard Hedwig, Obersteiner, Krainburg — Wart; Franz Hummer in Josefina Gasperschitz, oba iz Krainburg-Wart; Anton Stanonik, Bressnitz in Maria Schink, Krainburg; Anton Kriechner, Krainburg-Wart in Johanna Rakowetz, Krainburg.

ein halbsteifer Kragen — poltrd ovratnik ein steifer Kragen Nr. 37 — trd ovratnik št. 37 ein weicher Kragen Nr. 39 — mehke ovratnik št. 39 ein mit Seife abwaschbarer, imprägnierter Leinenkragen — impregniran platnen ovratnik, ki se lahko opere z milom Manschettenknopf, der — manšetni gumb Kragenkropf, der — ovratni gumb Stecktuch, das — zatični robec Krawattennadel, die — kravatna igla. Hosenträger der — naramnice Herrenhemd, das — moška srajca Herrenhemd mit angenähtem Kragen — moška srajca s prišitim ovratnikom. Unterhose (kurz, lang), die — spodnje hlače (kratke, dolge) Sockenhälter, der — podveza Ledergürtel, der — usnjen pas Masche, die — petlja Selbstbinder, der — samozaveznica Schal, der — šal Taschentuch, das — robec

Der Erbstrom

Halte dein Blut rein. Es ist nicht nur dein. Es kommt weit her. Es fließt weit hin. Es ist von tausend Ahnen schwer, und alle Zukunft strömt darin. Halte rein das Kleid deiner Unsterblichkeit.

Will Vesper

Im Brennpunkt des Tages

V žarišču dneva

Möbel jetzt auf Bezugsmarken

Pohišstvo zdaj na nakaznice

Der Reichsbeauftragte für Glas, Keramik und Holzverarbeitung hat am 22. Oktober eine Anordnung zur Regelung des Absatzes von Möbeln erlassen, die an die Stelle der bisherigen Verbrauchsregelung für Möbel vom 26. Jänner 1943 tritt. Danach können Wohnmöbel, Büromöbel und Unterkerntungsgeräte wie Wehrmachtbetten und -schränke nur noch gegen Bezugsmarken veräußert und erworben werden, die von den Landeswirtschaftsämtern bzw. von den Wirtschaftsämtern ausgegeben werden. Da Wohnmöbel schon bisher nur gegen Bezugsschein bezogen werden konnten, ändert sich in sachlicher Beziehung für den Verbraucher von Wohnmöbeln nichts. Nur tritt aus veraltungstechnischen Gründen an die Stelle des schriftlich ausgefertigten Bezugsscheines die vorgedruckte Bezugsmarke. Nach wie vor sind aber Tische, Stühle und Kinderbetten von dieser Regelung ausgenommen. Neu ist jedoch, daß auch Büromöbel wie Schreibtische, Aktenböcke, Schreibmaschinenteile usw. sowie Unterkerntungsgeräte nur gegen Bezugsmarken geliefert werden dürfen, die früher noch teilweise — wenigstens an öffentliche Bedarfsträger — frei ausgeliefert werden durften. Im übrigen wiederholt die Anordnung die alten Bestimmungen, daß die Wirtschaftsstelle für Möbel Herstellern und Händlern Lieferanweisungen erteilen darf, um den Nachschub an Möbeln zu sichern, und daß die Lieferung von Möbeln in das Protektorat, Generalgouvernement, Elsaß, Lothringen und das Ausland nur mit Genehmigung der Reichsstelle zulässig ist.

Richtsätze für Weidezins

Smernice za najemnine pašnikov

Die seit 10. Juni 1943 in Kraft stehenden Richtlinien und Richtsätze für Weidezins haben zu Zweifeln und Streitigkeiten Anlaß gegeben. Es wird vor allem immer wieder die Auffassung vertreten, die Richtsätze träten auch bei den vor dem 10. Juni 1943 abgeschlossenen Weideverträgen generell an die Stelle der vereinbarten Weidezins, die Parteien seien nicht berechtigt, von den Richtsätzen abweichende Weidezins zu verabreden usw. Das ist jedoch nur beschränkt richtig. Der Zweck der Richtsätze ist nicht etwa der, dem Weidebesitzer einen bestimmten Weidezins zu garantieren, vielmehr soll durch die Richtsätze die Förderung und Zahlung überhöhter Weidezins unterbunden werden. Daraus folgert, daß die Parteien sich strafbar machen, wenn sie die Richtsätze überschreiten, gegen die Vereinbarung von Weidezinsen, die unter den Richtsätzen liegen, ist dagegen nichts einzuwenden. Daraus folgert weiter, daß Vereinbarungen bezüglich der Höhe der Weidezins, die vor dem Inkrafttreten der Richtsätze (10. Juni 1943) getroffen worden sind, heute dann nicht mehr eingehalten werden dürfen, wenn die vereinbarten Weidezins die Richtsätze überschreiten. In diesem Falle kann der Weidebesitzer statt des vereinbarten Weidegeldes nur den Richtsatz fordern. Hatten die Parteien dagegen Weidezins vereinbart, die unter den Richtsätzen liegen, so behält es dabei sein Bewenden. Der Weidebesitzer ist, da er vertraglich gebunden ist, nicht berechtigt, einen höheren als den vereinbarten Weidezins zu fordern, und der Weideberechtigter ist nicht verpflichtet, einen höheren als den vereinbarten Weidezins, etwa den Richtsatz zu zahlen.

(Popravek) V našem članku »Hrib (pravilno Gora) Grmada ima zelo bogato živalstvo« se je stavcu vrnila neljubna pomota, da je priobčil, da Kranjska »nima« mnogo divjačine. Pravilno bi se moral dotični stavek glasil: »Na Kranjskem, ki ima mnogo divjačine...«, kar naj čitatelji blagohotno oprostite.

- 1. der Erbstrom — dedni tok
2. das Blut rein halten — obdržati čisto kri
3. es kommt von weit her — prihaja od daleč.
4. der Ahne — prednik
5. strömen — strujiti, dreti, teči
6. Unsterblichkeit, die — nesmrtnost

So svetu

Na neki kmetiji na Anhaltskem je skotila jezevka. Ena izmed malih živalic je nekoga dneva zginila. Končno so jo odkrili v gnezdu neke mačke, ki je dobila tudi mlade mačke. Mah jezek je ležal poleg mače, in vse dojl mačka. Včasih se pa zdi, da ni popolnoma zadovoljna s svojim rejencem, ker ga večkrat vrže iz gnezda. Toda vedno pride bodeči mladič v gnezdo nazaj.

Da spoznamo neznanost človeka na zemlji, si predstavljajmo zemljo kot globus s premerom enega metra. Človek bi bil na tem globusu nekoliko večji kot desetstičinka milimetra, torej tako majhen, da bi se ga ne moglo spoznati niti z najboljšim drobnogledom. Premikanja ljudi na takem globusu ne bi mogli opaziti velikan vesoljstva. Smatral bi, da na njem ni živlega bitja.

Človek lahko prestane 60 stopinj mraza ravnotako kot 50 stopinj vročine; reagira pa občutljivo na najmanjše spremembe toplote. Določene bolezni ne nastopijo radi vremena, temveč jih lahko le pospešuje. Odločilna je odpornost človeka samega, in kar zdrav človek z lahkoto prenese, ima lahko za oslabljenega ali bolnega bolezenske posledice.

Čeprav so dosegli v pobijanju razglodanja že velike uspehe, znaša škoda po rji vsako leto v našem Altreichu še vedno okoli 2 milijardi RM. Državne železnice same porabijo letno okoli 50 milijonov RM za zaščito pred razglodanjem na svojih stavbah in vozečem materialu.

AMTLICHE BEKANNTMACHUNGEN

DER REICHSSTATTHALTER IN KÄRNTEN. Der Chef der Zivilverwaltung in den besetzten Gebieten Kärntens und Krains

Zahl: IVd-Pb-34-a-1943-K. Klagenfurt, den 1. November 1943. Preisbildungsstelle

Bekanntmachung

vom 1. November 1943 über Preise für Speisekartoffeln im Monat November 1943.

Table with columns for potato varieties (e.g., 'für weissebunte Sorten', 'gelbbunte Sorten') and prices per 100 kg in Reichsmark (RM) for different grades.

Proglas

o preseljenju hrvatskih državnih pripadnika i sunarodnjaka iz Južne štajerske i zaposjednutih područja Koruške i Kranjske

Vlada Nezavisne Države Hrvatske i vlada Njemačkog Reicha utanačile su dana 11. kolovoza 1943, da se u Južnoj štajerskoj i zaposjednutim područjima Koruške i Kranjske nastanjeni hrvatski državni i hrvatski narodni pripadnici, bilo kojeg državljanstva, mogu preseliti u Nezavisnu Državu Hrvatsku.

Osobe koje su po hrvatsko-njemačkoj paritetnoj komisiji već do sada priznate kao Hrvati smatraju se isto tako preseljencima kao i osobe u smislu gornjeg utanačenja. Ostale osobe koje se još nisu prijavile, a smatraju se hrvatskim državnim pripadnicima ili sunarodnjacima, imaju svoju odluku za preseljenje u roku od tri mjeseca, nakon objave ovog proglašenja, pismeno uputiti ili izjaviti kod hrvatsko-njemačkog povjerenstva za preseljenje Marburg a. d. Drau, Tegethoffstraße 11/I. lijevo uz prilog dokaza o hrvatskoj državnoj ili narodnoj pripadnosti.

Osobe koje imaju pravo na preseljenje, mogu svoje izjave podnijeti i preko hrvatskih diplomatskih ili konzularnih zastupstva, kao i preko hrvatskih upravnih oblasti u domovini, ko je će te izjave dostaviti hrvatsko-njemačkom povjerenstvu za preseljenje Marburg a. d. Drau. Za osobe, koje svojom krivnjom neće biti u stanju podnijeti izjavu u određenom roku, izteći će rok za prijavu tri mjeseca nakon odstranjenja zaprijetke.

Izjava o preseljenju mogu dati i one osobe hrvatskog podrijetla, koje su članovi Stelerischer Heimatbunda ili Kärntner Volksbunda.

Izjavu o preseljenju ovlašten su nadalje dati: Hrvatski državni pripadnici i sunarodnjaci, koji su prije 11. VIII. 1943. imali svoje stalno boravište u Južnoj štajerskoj ili u zaposjednutim područjima Koruške i Kranjske, a 11. VIII. 1943. nastanjeni su u Nezavisnoj Državi Hrvatskoj,

osobe koje su prije 11. VIII. 1943. boravile u Južnoj štajerskoj u zaposjednutim područjima Koruške i Kranjske, a bile su preseljene u Njemački Reich;

fizičke ili juridičke osobe koje u Nezavisnoj Državi Hrvatskoj imaju svoje stalno boravište, a nisu stalno boravile u Južnoj štajerskoj i zaposjednutim područjima Koruške i Kranjske, ako u tim područjima žele svoju nepokretnu imovinu napustiti radi zamjene za istovriednu imovinu u Nezavisnoj Državi Hrvatskoj.

Izjava o preseljenju koju je podnesla glava obitelji, vrijedi za njegovu celu kućnu zajednicu. U sastavu kućne zajednice mogu biti preseljene i osobe koje ne udovoljavaju uvjetima za preseljenje kao: muž, žena, djeca, roditelji, djedovi, bake, unuci te posvojad i hranjejad. Osobe starije od 18 godina imaju pravo podnijeti unutar dva mjeseca, protiv izjave glave obitelji, za svoju osobu prigovor radi preseljenja.

Preseljenje mora biti dovršeno: u zemaljskom okružju Rann an der Save i Trifail do 31. siječnja 1944; u zemaljskom okružju Pettau i kotaru Luttenberg do 15. svibnja 1944; u zemaljskom okružju Cilli do 31. kolovoza 1944; a u ostalim područjima do 31. prosinca 1944.

Preseljenici mogu svoju pokretnu imovinu, prema propisima utanačenja o preseljenju prevesti slobodno bez carine. Za pokretnu ili nepokretnu imovinu, koju će preseljenici ostaviti, primit će zamjenu u naravi u jednako vrijednosti iz imovine, koju su već ostavili njemački preseljenici u Hrvatskoj. Radnicima, činovnicima, obrtnicima i poduzetnicima biti će osigurana istovrsta zaposlenja u domovini.

Obrazac za podnošenje prijave, kao i sve daljnje upute mogu se u svako vrijeme dobiti kod hrvatsko-njemačkog povjerenstva za preseljenje u Marburg an der Drau — Hrvatska delegacija, Tegethoffstraße 11/II. lijevo. Ured njemačke delegacije nalazi se u Tegethoffstraße 12 prizemno desno.

Na temelju člana 14. utanačenja, između vlade Nezavisne Države Hrvatske i vlade Njemačkog Reicha od 11. VIII. 1943., o preseljenju hrvatskih državnih pripadnika i hrvatskih sunarodnjaka iz Južne štajerske i zaposjednutih područja Koruške i Kranjske, na područje Nezavisne Države Hrvatske rok za podnošenje prijave počinje teći danom ovog proglašenja dne 31. listopada 1943.

Hrvatsko-njemačko povjerenstvo za preseljenje — Marburg a. d. Drau.

Haushalten! - Gospodinje!

Herde, Öfen, Emailgeschirr, Einmachgläser, Glaswaren, Keramik, Porzellan und alles für der Haushalt teilweise frei liefert; štedilnike peći, emailirano posodo, kozarce za vlaganje, steklenino, keramiko, porcelan in vse za gospodinjstvo; dobavlja deloma prosto:

KOVINA - KRAINBURG

G. m. b. H. - d. z. o. z.

Schützt die Pflanzen gegen Schädlinge!

Für den Obst- und Gartenbau: Selinon Neu 1 kg 3.30 kg, Solbar, A Tetrabar und Karniol zu, Neo-Dendrin und Mixdrin zum Tagespreis, Brassicol gegen Salzfäule und Brassisan gegen Kohlhernie, sowie Baumteer, Baumwachs, Räupenleim, Cortilan und alle anderen einschlägigen Artikel. Fordern Sie von uns Preislisten!

Alle Nährstoffe auch der dunklen Mehle werden erschlossen und leichter verdaulich durch Haas Pulver

KAFFEE ERSATZ

Fabrik C. Wenger, Klagenfurt

Advertisement for SENF (Mustard) by Fabrik C. Wenger, Klagenfurt, featuring a Bosch logo and the slogan 'Aus alt wird neu!'.

Thomas Bohrer Klagenfurt Villacher Strasse Nr. 29-31

Za mnogoštevilne dokaze topliega sočutja ob priliki smrti moje žene,

Helene Szilagy

se tem potom zahvaljujem, tudi v imenu svojih otrok, vsem prijateljem in znancem.

Szilagy Elemér

Advertisement for Feldpost (field mail) featuring an illustration of hands packing a box and the slogan 'Mit Liebe gepackt!'.

Mali oglasi

Služba dobi

Služkinja, vaje na živine — samostojna dobi dobro mesto. Ponudbe na K. B. Krainburg 1281-1

Trgovskega zastopnika, verziranega manufakture in galanterije — iščem. Ponudbe na K. B. Krainburg pod „Mirna družina“ 1298-5

Hrana

V varstvo sprejem otroka, najraje punčko od 6. do 10. leta. Ponudbe na K. B. Krainburg pod „Mirna družina“ 1298-5

Prodaj

Vijolino, dobro ohranjeno, prodaj za 300 RM. Naslov pri K. B. Krainburg 1310-6

Gramofonske plošče po ceni do RM 10, elektrizirni aparat za RM 70, ročni kovčeg za RM 15 prodaj. Cenjene dopise na K. B. Krainburg pod „Zamenjam“, št. 1296-6

Prodaj se dobro ohranjen štedilnik. Dopise na K. B. Krainburg pod 1294-6

Kupim

Išče se za nakup nekaj vagonov smrekovega, jelkovega, borovega lesa, 19, 24 in 26 mm, 8 do 17 cm, paralelno ali konično, iz žage ali trgovine, v vseh kakovostnih razredih. Visoka stopnja najnosti. Ponudbe na Hans Traning, Holzgroßhandel, Klagenfurt, Völkermarkter Straße, Bahnübersetzung. 1083-7

Kupim kratak klavir ali dober pianino, četudi malo pokvarjen! Ponudbe na K. B. Krainburg pod G. S. 1267-7

Kupim decimalno tehtnico, Ersten Anton, Dol bei Zaier, 1290-7

Sprejem zdravo deklico ali dečka od 3 l. dalje v vzgojo v dobro hišo na deželi. Dopise na K. B. Krainburg pod 1306-1

Fotoaparati 10x15 na ploščah z optiko 1:4.5 kupim. — Naslov v K. B. Krainburg pod 1304-7

Spalnice iz trdega ali mehkega lesa kupim. Ponudbe na Erat, Veldes — Schloß 182. 1311-7

Menjam

Globok — dobro ohranjen — otroški vozček dam za pianino — razliko doplačam. Ponudbe na K. B. Krainburg pod 1282-15

„Foto“ povečevalnik za mali format (Leica povečevalnik) zamenjam za električni kuhalnik. Razlika se izravna. Naslov pri K. Bote, Krainburg pod 1303-15

Zamenjam lahkega mladega konja za brejo kobilo. Naslov pri K. B. Krainburg pod 1288-15

Decimalno tehtnico 1000 kg ali skoro novo konjsko opremo dam za šivalni stroj. Dam tudi veliko kuhinjsko kredenco za manjšo. Prodaj tudi vodno sesalno z dvema cevima na mot. pogon za 250.— RM. Naslov pri K. B. Krainburg pod 1284-15

Dobro ohranjena šolska oprema, predvsem klopi, se zamenja za stavbni les in deske. Vprašati pri županstvu Domschale. 5651-15

Dopisi

Nesrečen v zakonu, mlad uradnik, želi poznanstva dame z enako usodo. Diskrecija! zamenjam za „Tolažba“ 1808-20

Janoš! Tvoje pismo prejela, slika uga, upam, da kmalu sporočim pravi naslov ali se oglasi osebno. Ma-Ja 77. 1297-20

Zenitve

Mladenič 23 let, srednje postave, prikupljivega, vselega značaja želi spoznati dekle 18 do 21 let. Prednost imajo tovarniške delavke in dekleta srednjega stanu. Zakon ni izključen. Cenj. dopise s sliko na K. B. Krainburg pod 1197-21

Mladenič, 26 let star, veselo narave, pameten, z dobro službo, v ljubezni globoko razočaran, želi spoznati gospodično od 20 do 26 let, pametno, preprosto in dobrega, hrepenečega srca, in ki bi znala tolažiti moje trpeče, in hrepeneče srce. Zenitev z dobrim dekletom sigurna. Prav resne ponudbe s sliko, ki se pošlje vrne, je poslati na K. B. Klagenfurt pod št. 5611-21

Razno

Popravila šivalnih strojev izvršuje. Pride tudi na dom. A. Kroschel, St. Georgen 168 bei Krainburg. 1291-23

Rokodelci! Pustite voditi svoje knjigovodstvo izkušenim in prizanim strokovnjakom. To se plača zaradi davkov. Naročniki za enostavno in praktično knjigovodstvo (ime v zorec sta po zakonu zaščitena) se še sprejemajo. Pišite takoj na št. 5616-23 na do Nova vas do K. B. Klagenfurt.

Ruhljeno

Dne 15. oktobra popoldne od 3h do 5 je bila izgubljena damska zapetna ura od postaje Laak do Nova vas do K. B. Klagenfurt.

ESSIG

Fabrik C. Wenger, Klagenfurt

Advertisement for Kaufhaus HERBST Klagenfurt Kinderbetten

Handwecker! - Obetniki!

Wir bieten Euch an: • Nudlmo Vam: Eisen, Bleche, Gasröhren, Armaturen, Draht und Stiften, Baumaterial, Baubeschläge, Herdplatten, Möbelbeschläge; železo, pločevino, plinske cevi, armature, žico in žičnike, stavben material, stavbeno okovje, plošče za štedilnike, okove za pohištvo

KOVINA - KRAINBURG

G. m. b. H. - d. z. o. z.